1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 25-го ВЕРЕСНЯ 1973 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, SEPTEMBER 25, 1973 No. 177. VOL. LXXX.

ГОЛОВНІ КОНТРОЛЕРИ Й ЕКЗЕКУТИВНІ УРЯДОВЦІ УНС ВІДБУЛИ СПІЛЬНІ НАРАДИ

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 21-го вересня, Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу закінчила свою піврічну перевірку майна, діловодства та організаційного стану цієї найбільшої української установи у Вільному Світі і на закінчення перевірки відбули спільні наради із затрудненими в Головній Канцелярії екзекутивними урядовцями. Головні контролери: мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, проф. д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Скальчук та д-р Михайло Данилюк звернули окрему увагу на ряд організаційних, фінансово-інвестиційних, видавничих та загальногромадських справ, висловлюючи свої спостереження та завваги. Приявні на цих спільних нарадах головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох, головна касирка мґр Уляна Дячук та ред. А. Драган відповідали на завваги та давали додаткові вияснення на заторкнені в заввагах головних контролерів справи.

ЗАЯВА

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу перевела в днях 15-го до 21-го вересня 1973 року перевірку майна, діловодства, організаційного стану, видавництва „Свобода", відпочинкової оселі „Союзівки" та корпорації Дому Українського Народного Союзу в Джерзі Сиτі. Під час перевірки члени Головної Контрольної Комісії відбули наради з поодинокими членами Головного Екзекутивного Комітету та спільну нараду з членами Головного Екзекутивного Комітету в дні 21-го вересня ц. р. На цій нараді обговорено ряд справ та проблем, які стоять сьогодні та можуть стати перед Українським Народним Союзом.

1973-ий рік — це рік передконвенційний. 28-ма Конвенція УНСоюзу, що відбудеться у Філядельфії в травні наступного року, повинна не тільки відмітити досягнення 4-річної каденції теперішнього Головного Уряду, але теж накреслити широкий плян діяльности на найближче майбутнє.

Члени Головної Контрольної Комісії познайомились докладно з труднощами і причинами припізнення закінчення будови дому УНСоюзу та одержали запевнення від інженерів - архітектів, що будова буде закінчена в найближчому часі і сподіваються, що вслід за цим справа винайму бюрової площі в цілості буде позитивно розв'язана Головним Екзекутивним Комітетом.

Члени Головної Контрольної Комісії вважають, що потрібно перевести належну студію постанов Статуту Українського Народного Союзу та опрацювати відповідні пропозиції змін, пристосовуючи Статут до змінених обставин, і предложити їх Статутовій Комісії 28-ої Конвенції.

Члени Головної Контрольної Комісії рекомендують перевести докладну студію організаційного стану та структуральної побудови Українського Народного Союзу і запропонувати такі зміни, які запевнили б новий ріст, нові успіхи та нові осяги в майбутньому.

Головна Контрольна Комісія повністю піддержує заходи Головного Екзекутивного Комітету та Організаційного Відділу для посиленої осінньої кампанії за приєднання членства. Рівночасно Головна Контрольна Комісія закликає всіх секретарів та інших урядовців Відділів включитись в цю кампанію повністю, беззастережно та з посвятою. Хай наша праця і наш труд стане доказом того, що велика ідея перших піонерів Українського Народного Союзу, якому в 1974 році сповниться 80 років, горить сьогодні таким же міцним полум'ям і блиском. Хай 80-річчя УНСоюзу сповнить нас новим запалом до жертвенної і шляхетної праці для добра УНСоюзу та для добра українського народу.

Саме 15-го вересня 1973 року сповнилось 80 років українському щоденникові „Свобода", органові Українського Народного Союзу. З цієї нагоди члени Головної Контрольної Комісії складають Редакції „Свободи" якнайкращі ґратуляції та побажання. Хай свідомість сили друкованого слова та пов'язана з цим відповідальність просвічують нашим редакторам також у майбутньому так, як це сповняла „Свобода" в минулому своїм незвичайно багатим вкладом у розвиток українського населення на еміґрації та своєю гідною обороною прав українського народу на незалежне і самостійне життя.

Члени Головної Контрольної Комісії вітають ініціятиву Головного Екзекутивного Комітету для придбання фондів на Другий Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбудеться в днях від 1-го до 4-го листопада ц. р. в Торонті, Канада.

Члени Головної Контрольної Комісії сподіваються, що Другий Світовий Конґрес Вільних Українців стане переломовою подією у наших зусиллях допомогти нашим братам в Україні в їхніх змаганнях за права людини та за права вільного життя і розвитку.

мґр Іван Геврик — голова
мґр Іван Винник — містоголова
д-р Богдан Гнатюк — секретар (українська мова)
д-р Іван Скальчук — секретар (англійська мова)
д-р Михайло Данилюк — член

Солженіцин вимагає, щоб його твори були під охороною Конвенції авторських прав

Москва. — Совєтський письменник-дисидент, лавреат нагороди Нобеля Алексаидер Солженіцин виступив — у зв'язку із створенням офіційної совєтської Всесоюзної Агенції Авторських Прав — із вимогою, щоб названа агенція взяла під охорону також і його права, як автора публікованих на Заході — дуже часто без його дозволу — його творів. В розмові з журналістами Солженіцин заявив, що останнім часом він стримувався з публікуванням своїх творів у самвидаві, боячись, що, опубліковані в такий спосіб й одержані на Заході, вони можуть бути широко передруковувані і розповсюднювані дуже часто з неавторизованим текстом.

КІССІНДЖЕР ЗАПРИСЯЖЕНИЙ НА ПОСТ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЗСА

Вашингтон. — В суботу 22 вересня ц. р. тут відбулася церемонія заприсяження Генрі А. Кіссінджера, спеціяльного дорадника Президента для справ національної безпеки, на становище державного секретаря ЗСА, що його займав досі Вільям Роджерс. У зв'язку з цією подією в політичних і пресових колах ЗСА підкреслюють факт, що це вперше в історії ЗСА займає пост державного секретаря людина жидівської національности і до того ж з-поміж натуралізованих громадян. Цей останній факт підкреслив у своїй промові присутній під час церемонії президент Ніксон, прославляючи при цьому здібності й заслуги Генрі Кіссінджера. Свою радість і подив з цього приводу висловив також і Генрі Кісінджер, який прибув до ЗСА 1938 року з ґітлерівської Німеччини із своєю родиною, був тут натуралізований, закінчив високі студії і став професором Гарвардського Університету, після чого перейшов до Білого Дому, як головний дорадник Президента. „Немає країни в усьому світі — заявив зворушено Кіссінджер, — в якій було б можливе таке, щоб людина мого походження могла стояти тут найближче до Президента З'єдинених Стейтів Америки". Присягаючи, Кіссінджер зобов'язався, згідно з текстом присяги, боронити ЗСА „проти всіх чужоземних ворогів". Переводив присягу у присутності през. Ніксона і членів уряду та родини Кіссінджера найвищий суддя Найвищого Суду Воррен Е. Бирґер. Біблію, що на неї присягав Кіссінджер, тримала його мати. Під час церемонії були відсутні між іншими віцепрезидент Егню і попередній секретар Вільям Роджерс. У вівторок 25 вересня Генрі Кіссінджер виступить, як керівник закордонної політики ЗСА із промовою під час сесії Генеральної Асамблеї ОН. Перебуватиме Кіссінджер в Ню Йорку три дні і відбуде ряд зустрічей з міністрами закордонних справ різних країн світу.

Друга залога „Скайлебу" має повернутися на Землю у вівторок, 25-го вересня

Гюстон, Тексас. — Друга залога космічної ляботарорії „Скайлеб" має повернутися на Землю у вівторок, 25 вересня. Приземлення астронавтів заплляноване на 6:20 по пол. посеред Тихого океану, яких 230 миль на південний захід від Сан Дієґо, Каліфорнія. Коли астронавти Алєн Він, Джек Лоусмі та Овен Гарріот повернуться на Землю у вівторок, то вони перебудуть в космосі рекордових 59 з половиною днів. Крім того вони привезуть з собою висліди наукових дослідів, які вони переводили протягом свого перебування на цілій космічній ляботарорії. Наприклад, вони виконували на собі багато медичних дослідів, щоб встановити, який вплив на людський організм має стан безваговости. Астронавти також за допомогою телескопічних фотоапаратів робили знімки з поверхні Сонця та Землі.

Хуан Перон і його жінка здобули перемогу у виборах в Арґентині

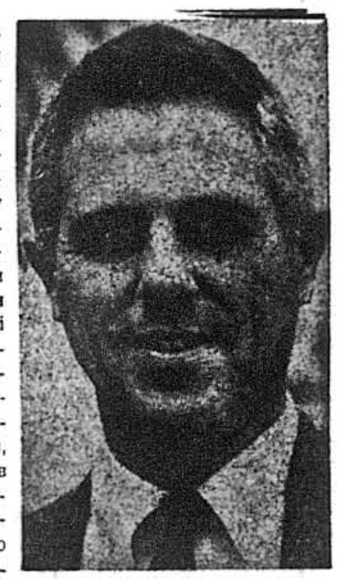
Буенос Айрес. — У неділю, 23-го вересня, Хуан Перон переміг у виборах на президента Арґентини, а його жінка Ізабелла була вибрана на пост віцепрезидента цієї південноамериканської країни. 77-річний Перон здобув понад 60 відсотків голосів, а його головний противник, Рікардо Бальбін із Радикальної партії, здобув приблизно 25 відсотків голосів. Кандидат центрально-правого Популістського Федералістичного Альянсу, Франціско Манріке, одержав коло 13 відсотків голосів, а четвертий кандидат Хуан Карос Корал, який кандидував від Робітничої Соціялістичної партії, здобув яких 2 відсотки голосів. Таким чином, колишній диктатор Арґентини Хуан Перон, який перебув 18 років у політичному екзилі, фактично знову прийшов до влади в Арґентині, хоча пероністська партія здобула владу ще в березні ц.р., коли кандидат цієї партії, Гектор Кампора, був вибраний на пост президента. Але в скорому часі Кампора зрезиґнував, щоб відкрити шлях для вибору Хуана Перона, який вернувся до Арґентини в червні ц.р.

Під знаком чотирьох поколінь відзначено 50-річчя Відділу УНС в Рочестері

Рочестер, Н. Й. Минулої неділі, 23-го вересня, тут майже дослівно здійснилося передбачування основоположника і першого редактора „Свободи" о. Григорія Грушки, який в заклику до створення Українського Народного Союзу 80 років тому заповідав, що „як ця ідея, ця думка будуть здійснені, то майбутні покоління, народжені на цій вільній землі, будуть нам завжди вдячні та з вдячністю згадуватимуть нас". З такою сердечною вдячністю згадувано тут під час Богослуження в церкві св. Йосафата і після на прийнятті в Українському клюбі основоположників 289-го Відділу Українського Народного Союзу, Т-ва ім. Тараса Шевченка, який цього дня відзначав своє 50-річчя. Під час бенкету зокрема вшановано основоположника цього Відділу 81-літнього Андрія Гусара, який був довголітнім предсідником Відділу-ювілята і який на цьому святі був до сліз зворушений, зокрема тоді, як його маленька правнучка, що була на руках свого батька і внука піонера, Роберта Гусара, вручила йому ювілейний подарунок — золотий годинник. Тяглість поколінь та „племени" Гусарів у цьому Відділі УНС доповнював син основоположника, колишній головний радний і довголітній секретар Відділу-ювілята, Василь Гусар, який проводив програмою бенкету.

Програму бенкету відкрив, вітаючи яких дві сотні гостей, голова Відділу-ювілята Іван Мищук. Молитву провів сотрудник місцевої української католицької парафії. Юні Ричард і Михайло Гузенькі, учні дочки предсідника Відділу Мищука, відіграли на акордеонах дві мелодії й опісля з музичними точками виступили молоді Варвара і Катря Король. Привітання для Відділу-ювілята і, зокрема для його основоположника Андрія Гусара передав від Головного Екзекутивного Комітету УНС ред. А. Драган, згадуючи славу УНС за минуле, відповідальність за сучасне та зобов'язання на майбутнє, що так промовисто засвідчили чотири покоління Гусарів на цьому ювілейному святі.

„ЗСА НЕ МОЖУТЬ ДАТИ СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗОВІ СТАТУСУ УПРИВІЛЕЙОВАНОЇ ДЕРЖАВИ БЕЗ ЗАПЕВНЕННЯ, ЩО В СССР БУДУТЬ ПОШАНОВАНІ ПРАВА ЛЮДИНИ" — ЗАЯВИВ СЕНАТОР ДЖЕЙМС БОКЛІ НА БАГАТОТИСЯЧНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ПРОТИСОВЄТСЬКІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Сенатор Джеймс Боклі

Ню Йорк. Українська багатотисячна маніфестація в Ню Йорку з участю видатних американських і українських політичних і церковних діячів, яка завершилася демонстрацією в околиці совєтської місії до ОН у пополудневих годинах 23 вересня, була своєчасним виявом солідарности з усіми тими українськими діячами у підсовєтській Україні, які стануди на захист свого народу і його прав перед наступом тоталітарного совєтського режиму. Тисячі української молоді, студентів, професіоналістів і робітників з Ню Йорку, Нюарку-Ірвінґтону, Джерзі Сиτі, Елізабету, Пассейку-Кліфтону, Ню Бронсвіку, Бавнд Бруку, Сомервілу, Мейвілу, Випані, Трентону, Картерету, Перт Амбою вийшли на вулиці Ню Йорку, щоб тут, згадуючи 40-річчя голодової облоги України, запротестувати проти продовжуваного переслідування українських діячів, топтання основних прав людини в Україні і одночасно вимагати від Уряду ЗСА активної інтервенції в справі нарушування цих прав урядом СССР — членом ООН. Маніфестуючи, українці Ню Йорку й околиці хотіли понести у широкий світ щойно одержаний „Заклик до громадськости світу", виданий в Україні Фронтом Національної Оборони України в липні цього року. Цей „Заклик" в перекладі на англійську мову, був масово поширений того дня в Ню Йорку.

ПОХІД 5-ОЮ ЕВЕНЮ

Небавом після закінчення Богослужень в українських церквах Ню Йорку в намірении українського народу і за спокій душ жертв масового, зорганізованого Москвою голоду в Україні перед сорока роками, учасники маніфестації почали збиратися в околиці 47-ої вулиці, щоб відтак пройти 5-ою Евеню до Центрального парку. Маніфестаційний похід вирушив о годині 1:30 по полудні і за відносно короткий час 5-та Евеню між 47-ою і 72-ою вулицями заповнилася українськими демонстрантами. Напереді походу демонстранти несли прапори та великий напис англійською мовою: „Україна в жалобі", нав'язуючи до 40-ої річниці голодової облоги України в 1933 році. Жалобний аспект маніфестації демонструвала група десяти дівчат в національних строях із закритими чорними стрічками устами. Ця група дівчат (Тетяна Басняк, Наталка Басняк, Галина Гончаренко, Маріяна Шаркевич, Віра Пастушенко, Ірка Пелех, Оксана Ґенсьор, Ольга Ґенсьор, Ліда Семанишин) відтак демонструвала безпосередньо перед будинком совєтської місії вже по закінченні маніфестаційної частини в Центральному парку. На чолі походу йшли представники українських організацій, ветеранів та духова оркестра сумівського осередку з Торонта, Канада, „Батурин" під управою Василя Кардаша. За ними довгими колонами маршували відділи сумівської та пластової молоді, а відтак старші й молодші громадяни, несучи транспаранти з написами, які з'ясовували довколишній численній чужій публіці мету маніфестації. Молодь роздавала прохожим відповідну інформаційну літературу.

МАНІФЕСТАЦІЙНІ ЗБОРИ В ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПАРКУ

Прямо з походу маніфестанти заходили на площу в Центральному Парку, займаючи призначені місця. Маніфестаційні збори почалися о год. 2:45 по полудні. Оркестра відіграла американський та український національні гимни, а голова Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій Метрополітального Ню Йорку, господаря маніфестації у співпраці з Українським Конґресовим Комітетом Америки, адв. Р. Гутлевич відкрив збори, коротко з'ясувавши їхню мету та передав ведення програми адв. Іванові Флисові. Молитву від імені Української Право-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Військова хунта проголосила марксистські партії Чіле поза законом

Сантіяго, Чіле. — У п'ятницю, 21-го вересня, військова хунта, яка перейняла владу в Чіле після повалення лівого уряду марксиста Сальвадора Альєнде, проголосила, що всі марксистські партії є поза законом і що незабаром буде виготовлена нова конституція країни, за якою збройні сили дістануть більший голос у майбутніх леґіслятурах Чіле. Генерал Аугусто Піночет Уґарте, який був назначений хунтою на пост президента, заявив, що марксистські партії поставлені поза законом, бо, за словами Уґарте, вони були головними спричинниками того, що сталося, тобто державного перевороту, бо їх поведінка, їх брак моралі та етики, їх обдурювання народу допроваджували країну до хаосу та занепаду.

Діяльність чілійського Конгресу була припинена хунтою на необмежений час від першого дня перевороту, а речник хунти заявив, що діяльність навіть немарксистських партій може бути припинена, бо без Конґресу ці партії не будуть мати що робити.

Ще один із членів військової хунти, генерал Ґуставо Лей Ґузман, під час пресової конференції заявив, що група визначних юристів вже працює над новою конституцією, придержуючися загальних вказівок хунти. Ген. Лей сказав, що ця конституція повинна поширити ролю, яку відіграматимуть збройні сили в політичному житті країни, особливо в майбутніх леґіслятурах Чіле. Він також сказав, що в справі нової конституції не буде плебісциту.

Майже два тижні після державного перевороту, який повалив уряд марксиста Альєнде, в Чіле ще продовжуються збройні сутички між військовими частинами та прихильниками Альєнде, але ці сутички трапляються вже дуже рідко. Військова хунта продовжує арештувати прихильників Сальварода Альєнде та лівих екстремістів із інших південноамериканських країн, яким президент Альєнде надав був право політичного азилю. У неділю, 23-го вересня, військовий уряд повідомив чужоземні амбасади, що громадяни Чіле вже не зможуть діставати дозволу залишати країну. В чужоземних амбасадах знаходиться велике число чілійців, які попросили політичного азилю.

Речник хунти заявив, що військові та поліційні чинники придержали близько 7,000 осіб, чілійців і чужоземців, які будуть поставлені під військові суди. Хунта твердить, що ліві екстремісти з інших південноамериканських країн брали участь в збройних сутичках проти військових частин під час і після державного перевороту. Хунта також ще раз заявила, що президент Альєнде закінчив самогубством, а не згинув у бою з військовими частинами, які здобували президентську палату. Деякі прихильники Альєнде та його вдова твердять, що він згинув у бою, хоч перед тим вдова Альєнде сама була заявила, що він застрелився.

Округа УНСоюзу в Джерзі Сиτі заповідає посилення членської кампанії

Джерзі Сиτі. — Учасники організаційних зборів Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Джерзі Сиτі, які відбулися тут в приміщеннях УНДому в п'ятницю 21-го вересня, винесли рішення посилити передконвенційну кампанію для збільшення членства Відділів та Округи. Представники Головного Уряду УНСоюзу відзначили на цих зборах найкращого організатора Округи пані Квітку Стецюк золотою і срібною відзнаками за придбання в 1973 році 34 нових членів.

Зборами проводив голова Окружної Управи інж. Мирон Сірий, а секретарював секретар О.У. Осип Зубрицький. На початку нарад предсідник закликав вшанувати одноxвилинною мовчанкою бл. п. Антона Шарана, колишнього голову Округи й останнього її почесного члена, та згадав про втрату дуже активного в Окрузі діяча й організатора членів, секретаря 170-го Відділу УНСоюзу Дмитра Дидика, який виїхав на постійно до Фініксу в Арізоні.

Асистент керівника організаційного відділу та головний радний Степан Гавриш зреферував досягнення Округи в членській кампанії та пляни посилення цієї передконвенційної членської кампанії із призначенням нових винагород для успішних організаторів у трьох категоріях, поділених за величиною відділів. Він теж поінформував секретарів відділів, який у їх відділах стан голосуючих членів та скільки треба поодиноким відділам для управнення до одного, двох, або трьох делеґатів на Конвенцію. Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик, який завітав на збори після перевірки Головної Канцелярії, привітав учасників нарад від союзовців Канади. Про вклад УНСоюзу в українське громадське і політичне життя доповів коротко заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, підкреслюючи зокрема акцію оборони людських прав в Україні, акцію проти призначення Совєтському Союзові упривілейованого статусу в торгівлі із ЗСА, співпрацю УНСоюзу в УККА та участь представників УНСоюзу в недалекому Другому Світовому Конґресі Вільних Українців у Торонті.

Голова Округи інж. Мирон Сірий подав загальний звіт із недавно проведеного стейтового Дня УНСоюзу, заповідаючи скласти вкоротці докладний звіт після замкнення всіх рахунків та відбуття ліквідаційного засідання представників чотирьох Округ стейту.

Після короткої дискусії із запитами та відповідями про членську кампанію та про різні ділянки союзової праці секретарів Відділів предсідник зборів заповів, що пані Квітка Стецюк принесла на ці збори шість аплікацій нових членів і закликав учасників нарад та всі відділи Округи приєднати в 1973 передконвенційному році по 30 нових членів. Таким закликом та рішенням посилити членську кампанію закінчено ці організаційні збори Округи.

Інж. Ярослав Лучкань згинув трагічно у летунській катастрофі

Гартфорд. — В суботу 22 вересня ц.р. згинув трагічно у летунській катастрофі на 37-ому році життя молодий пластовий і громадський діяч пластун-сеніор інженер Ярослав Лучкань, член і колишній курінний пл. куреня „Чорноморці", кол. голова Відділу УККА в Гартфорді, голова Окружної Таборової Комісії (ОТК) Бобрівка та колишній Крайовий Комендант Пластунів у ЗСА. Сл.п. інж. Ярослав Лучкань, виконуючи свої пластові обов'язки, летів малим приватним літаком на з'їзд пл. куреня „Чорноморці" до Детройту і, примушений завернути перед Олбані з огляду на погану погоду, в дорозі до Гартфорду поблизу Бекетту, Масс., попав у густу мряку й розбив свій літак. В неділю 23 вересня перед полуднем, після довших розшуків знайшла розбитий літак і тіло сл.п. Лучканя летунська патруля в лісистому терені біля Бекетту. Покійний інж. Ярослав Лучкань осиротив дружину Валю з малими дітьми Святославом і Роксоляною та батьків Володимира і Доду Лучканів. Був членом 12-ого Відділу УНС в Гартфорді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Колоніяльний статус УССР

Формально, Українська ССР рахується „суверенною" державою з усіми атрибутами такої суверенности, яка, згідно з конституцією цієї совєтської „республіки", нібито поширюється на внутрішню і зовнішню політику УССР. Фактичний стан є такий, що українська ССР не має ніяких суверенних прав держави і під цим оглядом її не можна зрівнювати навіть з найменшою відсталою державою в Африці, недавно звільненої з колоніяльного ярма.

Колоніяльний статус України в системі СССР виявляє позиція Української ССР на міжнародній арені. З одного боку, в конституції написано, що УССР має право на безпосередні дипломатичні стосунки з іншими державами і може втримувати власні легації в інших країнах. З другого боку, коли йдеться про фактичний стан — то в ні одній державі немає дипломатичного представництва УССР, ні одна держава, включно з державами т. зв. соціялістичної системи, ніколи формально не визнала УССР і не втримує з нею дипломатичних взаємин. Так звані генеральні консуляти соціялістичних держав в Києві не є консулятами з титулу зв'язків цих держав, а з титулу їхніх зв'язків з СССР.

Одиноким міжнародним форумом для УССР є Об'єднані Нації та деякі їхні агенства. В Ню Йорку при ОН є місія УССР, перед будинком ОН серед прапорів інших держав - членів ОН повіває також червонолазуровий прапор УССР і це практично все. Приходиться ствердити, що ніде назовні не помітний колоніяльний статус УССР в такій мірі, як власне на форумі ОН, де все таки діють незалежні держави, серед яких таки досить незручно почувається делеґація „суверенної" УССР. Її доля там незавидна, хоча б тому вже, що ніодна з держав-членів ОН не признає УССР за справді незалежну і справді суверенну державу, з урядом якої можна вирішувати такі чи інші справи. Для всіх, хто має якесь відношення до ОН, відомо, що у випадку УССР (і також Білоруської ССР) — йдеться про „додатковий голос" СССР. Для удогіднення, всі справи, що стосуються „суверенної" УССР, інші держави і органи ОН полагоджують упрощеним порядком — звертаючися безпосередньо до властивого господаря — совєтської місії при СССР, тобто представника з Москви.

Це своє підрядне положення делеґат УССР продемонстрував у день відкриття 28 Генеральної Асамблеї ОН в час голосування на президента Асамблеї, покірливо пропускаючи до голосування першим представника совєтської делеґації, хоч з уваги на виклик і чергу він мав першим віддати голос. Це зробив він на очах цілої Асамблеї, вижидавши перед виборчою урною на те, щоб підійшов делеґат СССР, замість того, щоб проголосувати згідно з викликом у передбаченому порядку. Делеґат „суверенної" УССР на такий суверенний поступок в обличчі „старшого брата" зважитися не міг. Він мусів показати, що знає „своє місце" в системі совєтської російської колоніяльної імперії.

Холуйство

Понад п'ятдесят років перебування України під московським яром багаті на приклади неймовірного подекуди холуйства, вислужництва і підхлібництва у відношенні до московських окупантів і намісників в Україні. В умовах безперервного гніту, переслідувань і винищування Москвою провідної верстви українства явища такої безхребетности можуть бути зрозумілі, проте ж тяжко знайти будь-яке виправдання там, де ніхто і ніщо такого холуйства не вимагає.

Відбулося оце недавно в Києві дуже і дуже спізнено, як на столицю Української ССР, бо аж по 50 роках встановлення „радянської влади", відкриття пам'ятника великій українській поетці, співцеві українського визволення Лесі Українці, що його надумали поставити сучасні режимні чинники дванадцять років після того, як на величавий пам'ятник Поетці спромоглися своїми заходами й коштами українські еміґранти в Америці. Брав участь в цьому відкритті і навіть виступав із промовою прибулий із ЗСА колишній „буржуазно - націоналістичний" і сьогодні проґресистський письменник, що його в совєтських газетах названо ... „американським письменником". Приїхавши від невеличкої і вже дуже проріділої групки нюйоркських проґресистів, цей письменник роззухвалився виступати ніким неуповноважений „від робітників Детройту і Чикаґо, Мічиґену і Ню Джерзі, від шахтарів Венесуелі, чабанів Бразилії і Арґентини" і ...дякувати в їх імені Комуністичній Партії України і урядові УССР за поставлення пам'ятника Лесі Українці. Склавши таке „вітання", згаданий проґресист поквапився ще й ніким непрошений підкадити московському Кремлеві, фантазуючи про „ентузіязм і запал", що з ним зустрічали „передові люди Америки" ... „високого гостя генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Ільїча Брежнєва, візита якого відкрила нову еру в історії народів нашої плянети".

Не обмежуючись до такого холуйського підлизництва, нюйоркський проґресист, всупереч усім фактам, прославляв у своїй промові „радянський лад" за те, що це він „повернув новому союзові народів ... „замовчувану і принижену" Лесю Українку і що це він „сприяв тому, щоб її творчість зазвучала все голосніше" і що „її твори перекладені багатьма мовами світу", а на другий день ще й ударив у надрукованій в „Літературній Україні" статті західньоукраїнських еміґраційних літературознавців за „фальсифікацію творчости" Лесі Українки, зневажливо висловлюючись при цьому і про здвигнений заходами українок Америки пам'ятник Лесі Українці у Клівленді. Виступив він з таким обвинуваченням і знеславленням в той час, як в Українській ССР ще й досі проскрибована патріотична „Бояриня" Лесі Українки, коли Академія Наук ще донині не спромоглася на повне академічне видання її творів і коли саме українська еміґрація єдина подбала про те, щоб донести слово Лесі до англомовного читача, здійснюючи власними силами й засобами два видання її творів і популяризуючи широко її біографію і творчість такими монументальними, ще й досі нездійсненими й неперевершеними в УССР працями, як видана заходами УВАН „Хронологія життя і творчости" Лесі Українки.

Можна собі тільки уявити, з якою огидою слухала й читала виступи цього „американського письменника" патріотична молодь України.

В. Шандор

НЕ ПОВТОРЯЙМО СТАРИХ БЛУДІВ

Чвертьтисячолітнє поневолення українського народу змушувало зосередити основну увагу в його історичнім розвитку в напрямі національного самозбереження. Такий був стан на всіх українських землях під різними чужими окупаціями. Зрозуміло, що за таких умов життя ціла концепція думки й дії зводилась до найконечніших національно - культурних потреб, що відповідали фізичному й культурному самозбереженню. Внаслідок цього занедбано в народі плекання політичної концепції української державности, що досі так фатально відбилось в історії визвольної боротьби України.

Політична мудрість каже, що між розумною і глупою політикою є тільки та різниця, що при розумній політиці робляться нові блуди, а при глупій повторяється завжди ті самі помилки. Беручи під увагу наші сучасні можливості у вільному світі, маємо всі дані робити розумну політику і не повторяти старих блудів. Заборона окупантами плекати державні традиції зводить український нарід до поняття етнографічности та обмежує підготованість нації до державного вияву у слушний час.

Якщо такий стиль і звужена форма праці були і є зумовлені й сьогодні на окупованих рідних землях, то життя українців у вільному світі дає повні можливості ведення визвольної боротьби на міжнароднім форумі в широких державних розмірах. І власне брак того роду нашої праці в міжнародному світі облегшує ворогам України їх протиукраїнську ролю.

Стоїмо перед Другим СКВУ, в програмі якого не передбачається розгляд політичної проблематики державних розмірів. Було б грубою помилкою звужувати його чинність тільки до чисто культурного відтинку нашого життя, бо саме на політичнім полі відчувається брак централько узгідненої думки й дії, що відбивається неґативно на визвольній боротьбі цілої нації.

Другий Світовий Конґрес не сміє повторити помилку Першого Конґресу перед шости роками. На цей Конґрес з'їхались перший раз за 25 літ керуючі проводи всіх політичних партій, урядів і рухів. І замість того, щоб спільно обміркувати та узгіднити наше становище до основних міжнародно-правних і політичних проблем української визвольної боротьби, вони, по старій традиції в стилі комітетового ґетта, розійшлись вечором першого дня Конґресу по різних домівках Ню Йорку і так, кожний окремо, у власній режії говорив про політику. Припускаємо, що і в цей раз зійдуться ті самі політичні чинники й було б національним прогріхом не використати їх присутність для так конечної ділової конференції. Ми декламуємо вже п'ятдесят років про консолідацію. Тепер є можливість зробити в цім напрямі реальну спробу та з нагоди Світового Конґресу відбути ділову політичну конференцію з участю діючих українських політичних чинників, на якій розглянено б важливіші проблеми визвольної політики України.

Ми мусимо нарешті зрозуміти, що живемо в добі діялогів та що тільки з узгідненою думкою зможемо добитись успіху в міжнароднім світі. Поневолений нарід не сміє мати кілька „політичних отченашів", а тільки один. Така конференція була б бажаною спробою в цім напрямі. Ми досі грубо грішили й далі грішимо проти визвольної справи України тим, що поминаємо, або кожний інакше представляємо міжнародноправні проблеми України. Згадаймо про деякі з тих проблем:

1. Членство України в Об'єднаних Націях: Україна є членом основоположником Об'єднаних Націй. Немає сумніву, що це є важливий правно - політичний акт міжнародного значення. Незрозумілим, що українські політичні проводи у вільному світі досі не уважали за потрібне спільно розглянути та узгіднити своє становище до цієї великої ваги політичної проблеми.

2. Приєднання Галичини до України на основі Ялтинської угоди: Важлива проблема міжнародно - правного й державно - політичного характеру, до якої українські провідні політичні кола також не зайняли становища. Ми можемо мати відмінні погляди на справу компетенції чинників, які рішали в Ялті, але ми мусимо мати між собою узгіднену думку відносно позитивних і для української державної справи в майбутньому корисних арґументів, які створено цим рішенням.

3. Справа приєднання Карпатської України до України чехо - словацько - совєтським договором. Подібного характеру міжнародноправна проблема, яка також повинна бути розглянена та узгіднена по лінії соборно-державних інтересів України. Ми не сміємо обходити мовчанкою того роду засадничі політичні проблеми тільки тому, що при їх заключенню один з партнерів був окупант України. Рішальним є соборно - державний інтерес нації, а не тимчасова, ворожа державності України, політична система.

4. Репрезентант Криму в Паризькім Бльоку: В лютому 1954 р. Президія Верховного Совєту СССР, в порозумінні і за згодою Президії Верховного Совєту РСФСР та з представниками Президії Верховного Совєту УССР і представниками Криму — Ляніна і Каркова — прийняла постанову про

(Закінчення на стор. 7-ій)

У ШКАРАЛУЩІ МОВЧАННЯ

„Ню Йорк Таймс" у виданні з 19-го вересня надрукував уривки статті-листа совєтської письменниці Лідії Чуковської, дочки видатного російського письменника і літературознавця Корнія Чуковського, пов'язаного життям і творчістю з Україною, російського біографа і перекладача творів Шевченка, із зверненням до пересічного совєтського громадянина в обороні академіка Андрея Д. Сахарова. Надруковані в „Ню Йорк Таймсі" уривки, датовані в Москві 17-го вересня, друкуємо в українському перекладі.

Пастернак саме отримав нагороду Нобеля за свій літературний твір. Совєтські письменники виключили його зі своєї спілки. Сторінки часописів виповнені листами від робітників, інженерів, учителів і механіків.

Я — в таксівці. Шофер незграбний, низький, вузькоплечий, приблизно 19-літній хлопець із худощавим обличчям, тільки його руки, що спочивають на керівниці — величезні.

Раптово, наче в дешевій мелодрамі, або радше, як це діється у дійсному житті, шофер повертається своїм худощавим обличчям до мене: — Вачили, громадянко? — він запитує, споглядаючи на примірник „Літературної Газети". — Виходить, що цей письменник Пастер (таке, мабуть, його прізвище) запродав нас нашим закордонним ворогам і написав книжку сповнену ненавистю до совєтського народу. За це він дістав мільйон долярів. Як вам це подобається? Він їсть наш хліб, а потім знеславляє нас. Що за погань!

І поміж мною і шофером наростає наче непроникли- ва... залізобетонна стіна.

— Його прізвище є Пастернак, а не Пастер — кажу через цю... стіну. Все те, що говорять і пишуть про нього — брехня. Вас ошукують. Він великий російський письменник. Він нікого не запродав, він вас усіх любить.

— Пастер, чи Пастернак, яка різниця? — каже шофер. — Що з вами громадянко, хіба ви не читаєте газет? Затримайте ваших 20 копійок, я „на чай" не беру!

Вересень, 1973 року. Обвинувачення академіка Сахарова і водночас Солженіцина. Рівними рядами по сторінках газет... маршують прізвища письменників, різьбарів, композиторів, мистців. А до них приєднуються звичайні люди — громадяни, робітники — організована експльозія спонтанного народного гніву, яка має виглядати на природний вибух вулкану. І нема що й казати, що ніодин із розгніваних і обурених громадян не має найменшого поняття про академіка Сахарова, про його дії, пропозиції та ідеї. В метро і автобусах люди говорять про якогось Сахаревича, який — спрагнений війни.

Де ти тепер, мій шофере, з твоїми чесно запрацьованими руками? Чи ти й далі віриш, що сказано в газетах? Глухий мур, який методично і злосливо побудували власті поміж творцями духових вартостей і поміж тими, для яких ті вартості творяться — росте і кріпшає...

Перші, хто виступав із засудженням академіка Сахарова — це були провідні постаті науки, мистецтва і літератури. Але не до них я звертаюся. Я звертаюся до отого шофера, який, не прочитавши ані одного рядка із Пастернакової книжки, і навіть не бувши певний його прізвища, був твердо переконаний, що Борис Пастернак їв наш хліб, горів ненавистю до наших людей і продався закордонним ворогам. Ти правдоподібно мене не чуєш, але я усе ж звертаюся до тебе, до так званої звичайної пересічної особи. І нічого в ній немає примітивного і глупого, вона тільки непоінформована.

Тому, дозволь мені сказати, що вчинив академік Сахаров і що він пропонував. Славний совєтський фізик, дійсний член Академії Наук, тричі — герой Соціялістичної Праці, і двічі — лавреат державних нагород, А. Д. Сахаров винайшов гидрогенну бомбу для совєтської держави. Коротко, товариші, робітники і колгоспники, йому належиться наш хліб. Він, важко працюючи, дав совєтській країні наймогутнішу зброю світа. Але, коли він створив бомбу, може усе ж таки він любить війну? Ні, товариші, робітники і службовці! Людина щирого думання і розумного серця, Андрей Дмитрович Сахаров ненавидить бомби і всі форми насильства. Він перший в заклику до совєтського уряду і до всіх народів і держав світу, подумав вголос про те, що тепер називається „відпруження міжнародного напруження".

Він написав довгі статті, відомі всьому світові, за винятком вас, товариші — совєтські люди, в яких він запрошує всі країни не нагромаджувати бомб, але нагромаджувати ідеї, як рятувати людство від війни, голоду, недуг, як врятувати оточення, людство і цивілізацію від знищення.

Він зробив ще більше. Він почав думати над долею одиниці, зокрема над долею одиниці в нашій країні.

Бо після бомб, недуг і голоду — світові, а зокрема нашій країні загрожують надмір в'язниць, концтаборів і наш власний совєтський вклад до цього дикунства — психіятричні лікарні, до яких насильно запроторюють цілком здорових людей.

Разом із своїми приятелями академік Сахаров зорганізував Комітет Людських Прав в точній згідності з конституцією Совєтського Союзу.

Ніколи, ні разу, найменшим відрухом ні він, ні його співтовариші не порушили законів. Навпаки, вони обороняли людей, яких протизаконно засуджувано.

Зупиніться! Саме тут академік Сахаров і його колеги стали перешкодою властям. Закони можуть бути писані і неписані. В Совєтському Союзі ми маємо один неписаний закон. Можливо могутніший за всі писані закони разом. Це єдиний закон, що його суворо дотримують: кожного треба гостро карати за найменшу спробу незалежно чи й голосно думати.

Я все ще чую слова Андрея Дмитровича Сахарова і бачу, як він чотири години стояв під дощовою зливою перед закритими дверима — „відкритого суду", в якому кари за думання, — передбачені статтями карного кодексу. І він повторював ті ж самі слова, із лагідним натиском, до сторожі при дверях: — Я є академік Сахаров... Я є член Комітету Людських Прав... Прошу допустити мене до судової залі...

Але вони його не впустили. Вони знали, що він не тільки фізик; він і його приятелі знають закон і хто-зна, чи вийшовши із судової залі — він не розкаже людям, як тут топчеться закони. І тоді він може поламати найважливіший закон нашого життя. Не той, що записаний в конституції, але ще більш важливий закон — закон... мовчання.

Іван Порицко

РОЗБУДОВУЙМО СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ

Як антитеза добродійности, що була модною при кінці вісімнадцятого та на протязі дев'ятнадцятого сторіччя, зродилась Суспільна Служба, яка принесла зовсім нове трактування допомоги, а в її основу стала ідея — допомагати лудіну в критичній хвилині — стати знову повноцінною людиною. В тім часі, головно в Европі, поставали численні добродійні товариства, установи, які ставили собі благородне завдання — допомагати людям в нужді й біді. Хоч ідея цієї добродійної допомоги була благородна, вона ішла в розріз із засадничими принципами демократичности, вільности і рівноправности. Людина не тільки не бажає отримувати милостиню, милостиня деправує людину, позбавляє її тієї життьової снаги, що сповняє її охотою до життя. Головним завданням Суспільної Служби є запобігати нещастю, створювати такі умовини життя, щоб кожна людина могла жити здоровим, достатнім життям згідно за своїм вибором, могла плекати людські якості у собі.

У загальному діяння Суспільної Служби ще не довге. У 1923 р. на з'їзді у Вашинґтоні запропоновано створити установу Суспільної Служби і від тоді датується її початок. У 1928 р. відбулася вже перша Міжнародна Конференція Суспільної Служби в Парижі і від того часу вона стала незаступною в житті вільного світу. Де тільки заіснують труднощі, Суспільна Служба дає поміч одиницям, великим групам, а навіть цілим народам. Останньо спостерігається в Суспільній Службі нові проблеми, нові завдання і нові проєкти, в яких шукається загальних причин, особистих, чи суспільних потреб і недомагань та старається спільною акцією їм запобігти.

Під час Сьомої Конференції Суспільної Служби в 1954 р. в Торонто, Канада, в якій брали участь представники нашого ЗУАДК'у, президент Міжнародної Конференції Працівників Суспільної Служби сказав: „Суспільна Служба" має загоювати болі, запобігати нещастю і лихові, але має теж стреміти до кращого світу, де буде більше рівности, більше забезпечення, як воно є досі та буде загальний мир". В той спосіб Суспільна Служба вийшла на широкий шлях гуманізму в змаганнях за краще суспільство.

А як у нас нині виглядають проблеми Суспільної Служби? Допомоговими справами у нас в ЗСА займаються організації - установи: Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) і Суспільна Служба Комбатантів (ССК) — обі „організації вповні допомогові, та частинно допомогові жіночі організації: Союз Українок Америки, Український Золотий Хрест і Об'єднання Жінок ОЧСУ, Товариство „Самопоміч" і братські та церковні організації й інші менші організації. Суспільна Служба це не тільки харитативна допомога — це плянування кращого життя і заможнішого. Це не тільки просто — давати бідним допомогу, але допомагати нашим людям підносити свій життьовий стандарт через скріплювання їхнього добробуту, що є основною ідеєю Суспільної Служби. Так само по лінії напрямних Суспільної Служби веде свою харитативну діяльність Союз Українок Америки, що при кінці 1972 р. започаткував стипендійну кампанію під кличем „Українці в ЗСА — Українському Студентові". Досі зібрано значну суму — 7,393 долярів, з якої уділено досі 56 стипендій молодим студентам в Бразилії, які завдяки цим стипендіям мають змогу кінчити студії та набувати фахові становища і тим побільшувати ряди нашої нечисленної провідної інтеліґенції в Південній Америці." Коли до кількости 56 стипендистів додати ще 15 стипендисток, які від кількох років отримують стипендії стараннями Відділів СУА, то заходами Союзу Українок Америки здобуває освіту 71 молодих наших людей. Це вже дуже поважне число, яке має всі вигляди побільшуватися завдяки зрозумінню українського громадянства для цієї великої справи, що нею є освіта для української молоді. Стипендійна акція СУА прибрала великого розмаху, бо за пів року осягнено велику квоту та розділено аж 71 стипендій. На повищу суму склалися пожертви організацій і приватних осіб, при чому є 19 стипендій (150 і 200-долярових), що їх уфундували окремі люди: пані Юстина Сіра з Скенектаді, Н. Й. уфундувала дві 200-долярові стипендії для студентів університету, склав-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Василь Маркусь

ЦЕРКВА І НАРІД

Деякі думки й міркування на часі*)

(1)

Ніщо за останніх десять років не визначило життя і динаміки української спільноти в діяспорі так сильно, як саме серед її католицької частини справа патріярхату. Є на це цікаві і важливі причини, що їх майбутній історик чи соціолог напевно з'ясують більш об'єктивно, як це можна б зробити тепер. Обмежимося тільки ствердженням цього факту, як дуже істотного для української дійсности і важливого з погляду церковної і суспільної політики.

Явище мобілізації стільки енергії й збірної уваги довкола ідеї патріярхату не припадкове чи неприродне або якийсь вияв суспільної недуги, як дехто намагається виясняти. На протязі історії в житті нашої нації, віками поневоленої і віками постійно у змаганнях за „своє місце під сонцем", не раз були великі справи, мобілізуючі ідеї, довкола яких розвивалося майже все видиме організоване життя народу. Візьмім справу „оборони православ'я" перед католицизмом і польською зверхністю в 17 сторіччі серед православної людности України і козацтва, або оборону „руськости" і „руської віри", в тому випадку уже уніятської чи греко-католицької в 18 і 19 ст. на західньо-українських землях, чи пізніший т. зв. народовецький рух, а в 20 ст. справу українського самостійництва. Неодин зовнішній спостерігач українського життя міг би добачити в цьому якусь колективну психозу, односторонність і спрощеність життя збірного організму, який живе і повинен жити багатьма ідеалами і виявами.

Нам одначе здається, що це випливає з свідомого і підсвідомого відчуття, що в даний період є найістотнішим для збірного існування. Природно, це мобілізує основну увагу та суспільну енергію на змагання саме за те центральне питання суспільного буття. В тому розумінні питання українського католицького патріярхату щось більше, як тільки ієрархічно - канонічне завершення однієї Української Церкви. Це — саме її існування, її майбутнє, її обличчя й характер на всі часи. Буде Українська Католицька Церква чи її не буде, залежить від того, як стоятиме справа Патріярхату в найширшому значенні, в тому також, що станеться з її помісністю, як Церкви національної, в Україні і на поселеннях. Від цього питання також залежить, яке буде майбутнє наших двох головних Церков, тобто Української Православної і Католицької; зуміють вони знайти можливо якнайкращі між собою взаємини, привернути свою одність і однаковість як колись спільна Церква українського народу (хоч тепер під різними юрисдикціями), а чи літи окремими і чужими собі шляхами. Смію твердити, всупереч деяким поверховим арґументам, що походять від певних католицьких і православних кіл, що саме здобуття повної помісности і завершення патріярхальним устроєм Української Католицької Церкви є обопільно корисним і могло б стати великим здобутком українського екуменізму.

Створення в 1921 р. Української Автокефальної Православної Церкви, я і її пізніше відновлення в 1942-го році були величезним досягненням всієї української нації, в тому і для меншости, тобто українців католиків, не лише з погляду національного, але й чисто релігійного. Так розумів це відродження українського православ'я великий син народу і соборник, покійний Митрополит Андрей Шептицький. Знаємо, що є багато таких, хоч не стільки, скільки бажалося б, серед провідників і рядових вірних Української Православної Церкви, які так само дивляться на справу змагань за український католицький патріярхат, який не претендує і не може претендувати бути патріярхатом для всіх українців.

Паралельно з українським католицьким патріярхатом, зарисовується актуальна справа оборони незалежности українського православ'я поза російсько-совєтським впливом, загроженого амбіціями Кремля і Загорська, які бажають підступно і різними інтриґами ліквідувати цю остою української незалежности. Я певен, що на найближчі роки ця справа стане в осередку уваги закордонного українства, і не уявляю собі, як до неї мала б залишитися байдужою також українська католицька спільнота.

У зв'язку з такою ідейною настановою та економією людських сил і матеріяльних ресурсів висувається застереження з кількох боків, що це є невластиве пов'язування Церкви і політики, релігійного і національного, які не є сумісними і повинні бути виразно відмежовані від себе. Принаймні три головні джерела таких закидів можна б розкрити: псевдорелігійні фанатики, які дивляться на християнство і Церкву абстрактно від суспільної історичної дійсности і трохи нахапалися західньої казуїстики; циніки в релігійних і суспільних справах, які жонглюють арґументами без жадного глибшого заанґажування в ці справи; і вузькодумаючі партійні чи громадські діячі з мисленням функційних апаратників, які бояться того, що в певних ситуаціях суспільна динаміка формується довкола церковних питань.

(Закінчення буде)

*) Доповідь, виголошена на зустрічі-панелю з громадянством в Ню Йорку 16 вересня 1973 р., влаштованому Радою Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної УК-Церкви.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 21-го ДО 25-го ТРАВНЯ 1973 РОКУ НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(11)

Перший день нарад

Понеділок, 21-го травня 1973 р.

(Продовження зі „Свободи" 20-го червня, 1973)

6. Звіт Головної Контрольної Комісії і її членів

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТІВ ГОЛОВНИХ КОНТРОЛЕРІВ

До своїх надрукованих звітів додали ще свої усні доповнення головні контролери:

Проф. д-р Богдан Гнатюк:

Бажаю ще додати, що в минулому році через нашу „Союзівку" пройшло понад 4,700 дорослих гостей й 548 дітей, отже понад 5,000. В тому часі переведено поліпшень-перебудов на суму 22,000 долярів. Хоч в минулому році був менший прибуток, на суму 33,732 доляри, як в році попереднім, то все таки рік закінчено надвишкою прибутків на суму 7,325 долярів, враховуючи також зворот УНСоюзові минулорічної позички. Зі Союзівки користали не тільки особи, але й установи, які тут відбували свої конвенції, наприклад СУСТА, КЛК, Пласт, Українське Лікарське Товариство, Данціґери, Пластова Орлиніяда і різні союзові зустрічі та прогулянки. Дуже важливою справою є зменшення учасників наших українознавчих курсів на Союзівці та дитячих таборів. Пропоную покликати для студій над цим питанням окрему комісію для опрацювання пляну праці в господарській і культурно-освітній ділянці, зокрема відносно культурних імпрез на Союзівці й то на 5-10 років наперед.

Д-р Михайло Данилюк:

Хочу ще додати, що матеріяли про алькоголізм уже появилися в „Свободі" й будуть видані окремою брошуркою у двох мовах й розіслані до всіх Відділів УНСоюзу для дальшої кампанії проти алькоголізму.

У підготові маю ще нову брошуру про „Медикер" з новими змінами законів. Також маю матеріяли для брошури про артеріосклеротичні і гіпертонічні хвороби, які йдуть по лінії світової кампанії проти цих недуг. Якщо будуть фонди і можливості, цей матеріял можна буде видати для послуг громадянства і УНСоюзу.

Я хотів би сказати, що у відміну до багатьох кореспондентів і співпрацівників „Свободи", які одержують за свою роботу відповідну винагороду, я далі, як і за останніх сім років, за всю свою роботу у своїй професійній ділянці для нашої громади і Союзу не одержую і не хочу одержувати ніякої платні.

Дякуючи за зложений звіт гол. предсідник подякував д-рові Данилюкові за його безкорисну працю для УНСоюзу, зокрема за виготування фахових медичних брошур, які вимагали від нього дуже багато часу, якого, як загально відомо, небагато у лікарів й тому він дуже коштовний. Бувши недавно найменованим професором медичної школи Міннесотського університету, д-р Данилюк тим більше зайнятий й можна дивуватися, як він знайшов час на написання союзових брошурок, які наше членство та громадянство дуже цінять.

Після того, як ніхто з приявних не бажав ніяких доповнень до звітування й не ставив до звітодавців ніяких питань, залишаючи їх до дискусії над звітами, гол. предсідник ствердив, що закінчено вже перших п'ять точок програми нарад й заки зачнуться наради за точкою шостою, він бажає поінформувати, що на завтрішній, вівтірковий ланч запрошено представників Коннектикет Дженерал Лайф Іншюренс Компанії, в якій УНС реасекурує деякі свої грамоти, які представлять нам найновіші тенденції в розвитку життьового забезпечення. Доповідь виголосить п. Ратґленд, а з ним прибуде п. Калвер, який є референтом у наших зв'язках з його компанією. Приявні без дискусії схвалили ініціятиву головного предсідника.

З черги гол. предсідник запитав приявних про пропозиції щодо часу, який слід присвятити нарадам комісій. Гол. радний Євген Репета запропонував призначити для нарад комісій вівторок пополудне і середу до полудня. Його внесення піддержали д-р Скальчук і мґр Геврик. Після короткої дискусії, в якій забирали ще голос, поза названими, М. Кальба, проф. Телюк і В. Сохан, головний предсідник запропонував покищо визначити на засідання вівторок пополудне, а якщо показалося б, що того часу замало для переведення усіх нарад комісій, бо чимало учасників нарад належать до двох а то й більше комісій, то евентуально час буде продовжений за спільним порозумінням. Пропозицію прийнято.

Дальше гол. предсідник піддав під увагу плян закінчити наради в четвер і п'ятницю ранком виїхати збірно до Джерзі Сити, щоб оглянути нововибудуваний будинок УНСоюзу, а після полудня того дня виїхати до Вашинґтону на жалобну демонстрацію в 40-ліття штучного голоду в Україні, що її підготовляє УККА. Якщо б нам не пощастило в четвер закінчити наради, тоді лишалася б друга можливість: не їхати до Джерзі Сити, але в п'ятницю по полудні виїхати зі Союзівки прямо до Вашинґтону. Над цією справою розвинулася дискусія, після якої, на внесення Василя Дідюка, піддержане Володимиром Соханом, схвалено більшістю голосів закінчити наради в четвер перед прощальною вечерою. Дальше схвалено замовити автобус для спільної подорожі до Вашинґтону.

Після цього д-р І. Скальчук запропонував, з приводу приїзду до ЗСА Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа, вислати йому привітальну телеграму від Головного Уряду. Внесення прийнято оплесками й доручено Комісії Публічних Зв'язків і Преси приготувати текст телеграми.

Після цього гол. предсідник, о годині 1:00 по полудні закрив першу ранню сесію річного засідання Головного Уряду УНСоюзу до години 2:30 по полудні.

ДРУГА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

О годині 2:45 по полудні головний предсідник Й. Лисогір відкрив другу, пополудневу сесію нарад Головного Уряду, повідомляючи, що на порядок нарад приходить

7. Дискусія над звітами

До дискусії зголосилися наступні головні урядовці та почесні члени Головного Уряду, в порядку зголошення: Степан Куропась, Марія Демидчук-Чучман, д-р Богдан Футей, д-р Іван Скальчук, Іван Іванчук, проф. Іван Телюк, Тарас Шпікула, д-р Анна Чопик, Анна Гарас, інж. Мирослав Кальба, Дмитро Попадинець, Володимир Запаранюк, Володимир Дідик, Володимир Гірняк, Євген Репета, мґр Іван Винник, Роман Слободян, Тарас Шмагала, мґр Іван Геврик, Андрій Джула, проф. Богдан Гнатюк, Степан Гавриш і Анатолій Дорошенко.

Дискусія торкалася наступних питань: будова нового союзового дому, його фінансування, власними й позиченими фондами, дата закінчення будови, винайму приміщень, точного звітування про ці справи, ощадності, зв'язані зі Союзівкою, брошурки д-ра М. Данилюка, вислід ударних кампаній для придбання членів, зокрема на Заході Канади, 20-річчя „Союзівки" й фондів, за які її закуплено, скорочування протоколів для публікації і компетенції в тому, правна основа існування і вирішування справ т. зв. Малою Екзекутивою, якої не передбачує статут УНС, і вимагане кворум для вирішування справ, питання, чи можна правно відібрати одному членові Екзекутиви його статутові функції і передати другому, виконання ухвали про видавання молодечого журналу, виконування резолюцій і також рекомендацій Головного Уряду та звітування з виконання або невиконання їх, переміщення пам'ятника о. Грушці в Клівленді, що робиться для притягання молоді до УНС, критика „Свободи", вияснення в справі правних основ Гарвардських катедр, позичка для однієї молодечої організації, які зміни вимагає постання окремої корпорації для будови нового дому в статутах УНС і тієї корпорації, чому замовлено місце на конвенцію незгідно з ухвалою Головного Уряду поза Філядельфією, без відома й згоди місцевого Окружного Комітету, чому немає обласного організатора в Західній Канаді, хоч вона стоїть облогом, непоміщування заяв центральних установ або їх скорочування в „Свободі", журналістичної діяльности деяких співробітників газети, які йдуть в розріз з громадською настановою, поліпшень на „Союзівці", зокрема закупу нових меблів, неналежного використовування для УНС Давфинських фестивалів, недодержування постанов, схвалених Головним Урядом, вирішування важливих справ в приявности трьох членів Екзекутиви, права на вільне висловлення своїх поглядів й їх респектування й зрозуміння, що Екзекутива має виконувати ухвали Головного Уряду і Конвенції, а не накидувати їм свої погляди, опізнених оповісток про смерть членів в газеті, неуділювання морґеджів або уділювання на зависокі відсотки, що шкодить в організуванні членів, конечности вживання англійської мови у відношенні до молоді, бондування урядовців головної канцелярії, хто і за яким принципом визначує представників Головного Уряду на окружні збори й інші імпрези, чому члени Екзекутиви не звітують, які ухвали Головного Уряду виконали, а яких не виконали й чому, потреби союзового центру на Заході ЗСА, допомога членам і суспільності, ощаджування на поїздках у далекі околиці, зокрема на Захід ЗСА, пізне друкування дописів навіть у союзових справах, активности Статутової комісії, десять-мільйонова надвишка УНСоюзу, виплати і відсотки на новий дім, чи будуть в новім домі застосовані нові методи праці, передплатники „Свободи", статистика числа і суми забезпечення членів за Відділами й Округами, захист для старших віком членів, реагування на запити та листування з Відділами, уділювання морґеджів членам, статті в „Трибуні УНС" про природу і теорію життьового забезпечення, контроля видавництва УНС, податки від забезпечення в Канаді, зміни засади виплати дивіденди, радіові оголошення УНСоюзу, фонди на льокальну репрезентацію УНС, потреба відвідин головними урядовцями на провінції окружних зборів сусідніх Округ, нові Відділи УНС, зараховування організаторам тих членів, яких аплікації вислано перед закінченням року, але пошта доручила їх головній канцелярії після нового року, окреме фінансове звітування щодо канадських Відділів, 80-річчя „Свободи", союзова реклама в Канаді, особливий підхід до проблем і людей в Канаді, заходи для збільшення членства в Канаді, участь УНС в акції Комісії Прав Людини, відсоткова смертність членів, відвідини головного секретаря в Канаді, число радіових станцій, які передають союзові оголошення, протоколи засідань Екзекутиви та їх апробата і підписування, плян зросту членства, переведення аналізи союзових інвестицій, втрати при продажі будинків, на які уділено морґеджі, аналіза нашої надвишки й господарювання нею, книговедення, додатковий плян для забезпечення сиріт, обов'язки і права кожного екзекутивного урядовця, співпраця з іншими українськими фінансовими організаціями, можливості позичати на новий дім від українських установ, або видати власні бонди, плачення вкладок Відділами, сплачування позичок на доми, зміни системи плачення винагороди секретарям за їх успіхи на підставі річних здобутків, місце конвенції, союзові справи та місце для них в газеті, скорочення звітів, публікація організаційних видатків, вістки в газеті про непорозуміння в Екзекутиві, поміщування вісток про окружні збори, звіти, вишкільний курс на Союзівці.

Після цього, як усі учасники нарад мали нагоду зайняти слово в дискусії та ставити питання, головний предсідник, за згодою приявних, відклав наради до вечірньої сесії, початок якої назначено на годину 8:30.

ТРЕТЯ (ВЕЧІРНЯ) СЕСІЯ

О годині 8:30 вечора разпочалася третя, вечірня сесія нарад Головного Уряду. Провід нарад обняв заступник головного предсідника проф. Іван Телюк. На порядок нарад прийшли відповіді членів Екзекутиви на дискусію та поставлені їм запити. Предсідник нарад запросив до слова головного предсідника Йосипа Лисогора.

Відповіді в дискусії

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА

Було поставлене питання: Яким способом були минулого року зменшені кошти вдержання „Союзівки" та чому цього не зроблено в попередніх роках?

Нам пощастило зменшити кошти минулого року, бо ми правильно передбачили сповільнення в нашому бизнесі та в прибутках. Попередніх замовлень на початку року було менше ніж в минулих роках. Безробіття було вище.

The question was asked: How were Soyuzivka operating expenses reduced last year and why wasn't this done in previous years?

We were able to reduce expenses last year because we correctly anticipated the slowdown in our business and in income. Advance reservations were fewer in the early part of the year than in previous years. Unemployment was higher. We also noted that travel overseas was more popular particularly among our young people which meant that we would have smaller crowds at our weekend affairs. We accordingly cut down on the number of employees and were more careful with all other expenditures. In previous years, when business was better, we tended to provide more services. The income figures for last year show a drop of approximately $20,000 in July as compared to previous years. For the first time in years we had a number of vacant rooms during the busiest period of the summer.

Ми також завважили, що подорожі закордон, особливо між молоддю, ставали щораз більше популярними, а це означало, що ми мали б менше людей на наших „вікендових" імпрезах. Відповідно до того ми зменшили кількість робітників і були більш обережніми з іншими видатками. Минулими роками, коли бизнес був кращий, ми давали нашим гостям більше вигод і послуг. Цифри за минулий рік виказали, що в липні прибутки зменшилися на приблизно 20,000 долярів в порівнянні з попередніми роками. Перший раз за роки ми мали ряд порожніх кімнат під час найбільш зайнятого періоду літа.

Цього року ми також передбачаємо, що будемо мати проблеми. Виглядає, що ввійде в силу раціонування бензини, а це зменшить кількість подорожей. Така редукція може серйозно вплинути на наш бизнес. Ми розглядаємо цю ситуацію дуже уважно та приготовані полагоджувати її так, як вона буде розвиватися.

Нас запитали, чому ми так реклямували і так хвалилися нашим будинком?

Це питання було поставлене нашому головному редакторові п-ві Драганові, але я хочу сам зайняти слово в цій справі. Ми реклямували будинок, бо наші члени були дуже зацікавлені цим проєктом. Вони хотіли все знати про будинок і виказували велику гордість за його височину, вигляд і кошти. Пан Драган знав, що читачі „Свободи" завжди домагалися більше інформацій. Він правильно інформував їх вповні і це цілком не було перереклямованням або хвальбою. Одиноким розчаруванням з реклямою було те, що люди припускали, що будова поступала вперед скоріше ніж це справді було. Деякі наші члени почали нетерпеливитися.

Коли ми при темі будинку, я хотів би поінформувати вас у більших подробицях про стан цього проєкту. Протягом минулого року конструкція була серйозно припізнена через страйки. Будівничі елевейторів (ліфтів) були на страйку 7 місяців. Від 1-го травня досі страйкують теслярі та робітники.

Ми плянували перенестися до нашого будинку в липні цього року. Очевидно, це буде відкладено. Наш льокатор, „Фирст Джерзі Нешинал Бенк", також в липні мав перебрати 4-ий поверх. Тепер ми не знаємо, коли це станеться. Дехто з вас висловив побоювання, що банк може анулювати свій контракт винайму. Це не може статися, якщо спізнення викінчення приміщення є спричинене робітничими страйками, діями Вищої Сили, чи іншими причинами, які є поза нашою контролею. Наш контракт передбачає автоматичне продовження речення.

Всі ми стурбовані фактом, що будемо мати так багато невинаймлених приміщень у будинку. Ми будемо поносити кошти утримання будинку, а приходи будуть обмежені. Це коштовна справа. Одиноким сприятливим фактором є це, що наші податки обмежені тільки до 15 відсотків від чиншу, що його діставатимемо від нашого льокатора-банку.

Всі ви напевно пригадуєте, що коли ми розпочинали цей проєкт в 1969-му році, то фінансові перспективи виглядали дуже оптимістично. Запотребування на канцелярійні приміщення в Ню Йорку та Ню Джерзі було дуже велике. Бизнес в загальному зростав і чинші на канцелярійні приміщення в місті Ню Йорку зросли були до 12 долярів, а навіть до 18 долярів за квадратову стопу. У Ню Джерзі чинші виносили від 8 до 9 долярів і попит був великий.

Поки ми набули землю від банку, він зобов'язався винаймити від нас три поверхи, по принаймні 7 долярів за квадратову стопу. Ми остаточно винайміли їм ці три поверхи по 8 долярів за квадратову стопу, або за 451,200 долярів річно на 15 років.

Ми також були одержали листи від двох фірм, які перепродують цінні папери, які виявили зацікавлення у винаймленні трьох поверхів.

This year we are again faced with difficulties. It appears that gasoline rationing will be put into effect and this will reduce traveling. Such a cut-back may seriously effect our business. We are watching this situation carefully and are prepared to cope with it as it develops.

We were asked why we publicized and bragged so much about our new building?

This was a question put to our editor-in-chief, Mr. Dragan, but I would like to comment on it. We publicized the building because our members were very interested in the project. They wanted to know all about the building and evidenced great pride in its size, appearance, and cost. Mr. Dragan knew this because the readers of Svoboda were always inquiring for more information. He rightfully kept them fully informed and it certainly was not over-publicity or bragging. The only disappointment with the publicity is that people assumed that the construction work was progressing faster than it really was. Some of our readers became impatient.

While on the subject of the building, I would like to inform you in more detail about the status of the project. During the past year the construction work was seriously delayed by strikes. The elevator erectors were on strike for seven months. The carpenters and laborers are on strike now since the first of May.

We were planning to move into our premises in July of this year. Obviously this is now delayed. Our tenant, the First Jersey National Bank, was also scheduled to take over the 4th floor in July. New we don't know when this will happen. Some of you have expressed fear that the bank will cancel their lease. This can't happen if the cause for delay in completion of the premises is due to labor strikes, acts of God, or any other reason beyond our control. Our lease provides for an automatic extension of time.

All of us are concerned about the fact that we will have so many vacancies in the building. Our carrying charges to maintain the building will continue and the income will be limited. This is a costly matter. The only favorable factor at this moment is that real estate taxes are limited to 15% of the rental received from the bank tenant.

You all will recall that when we started this in 1969 the financial outlook was very optimistic. The demand for office space in the New York and New Jersey Metropolitan area was exceptionally strong. Business generally was expanding and rentals for office space had climbed to $12 and $18 per square foot in New York City. New Jersey rentals were in the $8 to $9.00 range and demand was strong.

Before we purchased the land from the Bank we had a commitment from them for three floors at no less than $7.00 per quare foot. We eventually leased them the three floors for $8.00 per square foot or a total of $451,200 per year for 15 years.

We also had letters of interest from two stock brokerage firms for three floors. These were firms in Jersey City and needed more space. We also had a shipping company for one floor and other very fine firms for space from 8 to 10,000 square feet. In other words, before we even started construction we had tenants for more than seven

Ці фірми були з Джерзі Ситі та потребували більшого приміщення. На ще один поверх рефлектувала торговельна фірма, а інші солідні фірми були виявляли зацікавлення у винаймленні від 8 до 10 тисяч квадратових стіп. Іншими словами, навіть поки ми почали конструкцію будинку, ми мали льокаторів на більше ніж 7 поверхів, в додатку до наших 3-ох.

Як всі знаєте, після того, як ми підписали контракт на будову та почали вже будувати, бизнесові обставини погіршилися, особливо для фірм, які перепродують цінні папери. Тепер є завелика кількість вільних канцелярійних приміщень в місті Ню Йорку, а це неґативно впливає на ринок винаймлення. Але недавно було повідомлення, що всі нові будинки в Ню Джерзі вповні винаймлені. Це для нас, самозрозуміло, добра новина. Ми також сподіваємося, що недавно оголошені пляни про перебудову 3,000 акрів побережжя, яке находиться якраз на південь від нашого будинку, вийдуть нам на користь. Спортовий комплекс, який розбудовується на північ від Джерзі Сити, також заохотить пожвавлення активности в нашій околиці.

В загальному, ситуація погана, але ми мусимо бути терпеливими й в той самий час посилити наші спроби придбати льокаторів. Ми оголошуємо наш будинок в „Ню Йорк Таймсі". Я є в контакті з усіма провідними фірмами, які винаймають нерухомості в метрополітальній окрузі. Безпосередні листові контакти вже встановлено зі сотнями фірм і це продовжуємо робити й далі.

Ми переговорюємо з кількома фірмами в справі винаймлення вільних приміщень, але ніяких конкретних договорів ще не зробили.

Ряд посередників звернулися до нас, щоб дістати виключне право винаймати наші приміщення. Дотепер ми воліли співпрацювати з усіма посередниками, але цю постанову можемо змінити, якщо не зробимо ніяких поступів в найближчому майбутньому.

Було поставлене також питання: скільки ми втратили з нашої інвестиції в новий будинок?

Пан Геврик, голова Контрольної Комісії, дасть на це відповідь, бо ця справа є задокументована. Але я хочу зазначити, що наша інвестиція в будинок є у формі гіпотечної позички, яка приносить 10-відсотковий прибуток річно. Тому, що новий будинок ще не має прибутків, ми платимо відсотки з позичених фондів.

Було сказано, що „Союзівка" була набута за фонди, призначені на дім для старших громадян, і тому повинна бути проваджена для користи цих старших громадян.

Я певний, що ви знаєте, що ми приміщуємо на „Союзівці" членів-емеритів за 150 долярів місячно, що покриває харч і приміщення, та найбільше приміщуємо дві особи до кімнати. Ці люди мають право залишитися там до кінця життя і на так довго, як вони можуть самі за себе дбати. Для вашої інформації, оригінальний фонд для старших віком громадян виносив 52,000 долярів у 1951-му році, коли ми закупили „Союзівку", і представляє собою тільки малу частину цілої інвестиції. Я добре пам'ятаю цю трансакцію, бо я тоді був заступником головного предсідника та був активно заанґажований в розшуках підхожих місцевостей, як також в остаточнім рішенні закупу теперішньої нашої посілости.

Нас запитали: Хто має уповноваження скоротити наші офіційні протоколи?

Ніхто немає такого уповноваження. Протоколи, якщо вони є точні, не можуть бути змінені. Екзекутива має обов'язок не допустити до друку матеріялів, які вважає шкідливими для Союзу. Коли така ситуація заіснує, то ми полагоджуємо справу під час формальних нарад, або головний редактор засягає опінії від тих членів Екзекутиви, які находяться в головній канцелярії Союзу, та розв'язує справу на підставі цих опіній.

Функції заступника головного предсідника і рекордового секретаря є визначені

floors in addition to our own three floors.

As we all know, after we gave out our building contract and started building, business conditions deteriorated especially in the securities business. We now are faced with an over-supply of office space in New York City and this is depressing the market. Recently it was reported that all the new buildings in northern New Jersey were fully rented. This, of course, is good news for us. We also expect that recent announcements for the redevelopment of 3,000 acres of waterfront land just south of our location will be of help to us. The large sports complex under construction to the north of Jersey City will also encourage more activity in our area.

All in all we have a bad situation but we must be patient and at the same time intensify our efforts to obtain tenants. We are advertising our building in the New York Times. I am in contact with all the leading office leasing real estate brokers in the metropolitan area. Direct mail contacts have been made with hundreds of firms and this is being continued.

We are negotiating with several firms for various amounts of space but no definite agreements have been made as yet.

A number of brokers have solicited us for exclusive leasing arrangements. We have preferred to deal with all brokers for the present but this decision may change if we don't make progress in the near future.

A question was also asked as to: How much we have lost on our investment in the new building?

Mr. Hewryk, the chairman of the Auditing Committee will reply because it is a matter of record. But I do want to point out that our investment in the building is in the form of a mortgage loan and that it is yielding an interest return of 10% per year. Since the new building has no income as yet we are paying the interest out of borrowed funds.

It was stated that Soyuzivka was purchased with funds allocated for a senior citizens home, and therefore should be operated for the benefit of senior citizens.

I am sure you all know that we accept retired members on the basis of $150 per month for food and board with no more than two to a room. These people have the privilege of remaining for the rest of their lives and as long as they can take care of themselves. For your information, the original old age fund amounted to $52,000 in 1951, the year we purchased Soyuzivka and represents a small part of the total investment. I remember this transaction well because I was vice-president at that time and was actively involved in looking for sites and in the final decision when we purchased our present property.

We were asked: Who has the power to shorten our official minutes?

No one has such power. The minutes if they are accurate cannot be changed. The Executive Committee does have the responsibility for witholding publication of material which it regards as detrimental to the best interests of the Association. Whenever such a situation arises we decide the question at a formal meeting or the editor-in-chief requests the opinions of each member of the Executive Committee in the Home Office and resolves the matter on the basis of such opinions.

The functions of the Vice-President and Recording Secretary are listed in the By-Laws Basically he has those duties assigned to him by the Supreme Assembly and the Executive Committee. These duties are listed in writing. I favored the expansion of these duties but was unsuccessful in obtaining approval. A complaint was made that the Youth Commission was not supplied information that the Executive Committee was

(Continued on p. 4)

Відповіді в дискусії

(Продовженя зі стор. 3-ої)

статутом. В основному, його обов'язки є визначені Головним Урядом і Екзекутивою. Ці обов'язки з'ясовані на письмі. Я був за тим, щоб поширити ці функції, але не зміг здобути на це згоди.

Була внесена скарга, що Молодеча Комісія не дістала тих інформацій, що їх мала передати їй Екзекутива.

Я не обізнаний з цією справою, але радо займу в ній голос, якщо нам скажуть, що властиво не було зроблено.

Нас поінформовано, що пам'ятник о. Грушки не був поставлений в Парку Культури в Клівленді, як це первісно плянувалося. Я пропоную, що, якщо наші представники з Клівленду неспроможні знайти підхожого місця для цього пам'ятника, то Екзекутива мусить знайти інакшу розв'язку. Може ми перевеземо його на „Союзівку".

Було сказано, що Верховний Архиєпископ Сліпий нарікав на „Свободу".

Я свідомий цього факту й обговорював цю та інші проблеми з Кардиналом під час наших зустрічей у Філядельфії та Нюарку на початку цього місяця. Між нами існують деякі різниці в поглядах і я певний, що ред. Драган подасть більш детальне пояснення в цій справі.

Була зроблена замітка, що конституція і статут корпорації нашого будинку не були змінені, як це пропонувалося минулого року. Ми збільшили число директорів до 5, але не зробили інших змін. Якщо є ще інші конкретні пропозиції, ми напевно візьмемо їх під увагу.

Наша 28-ма Конвенція відбудеться в Марріот Готелі, який знаходиться на Ситі Лай евеню, якраз на межі Філядельфії. Ми старалися умовитися з Шератон Готелем, але вони не могли дати нам третього тижня в травні 1974-го року. Ми не згодилися на Бенджамин Френклин Готель через околицю та через обмежені можливості щодо бенкетових та нарадних заль. Ми переконані, що Марріот Готель був найкращим вибором.

Ми маємо організатора в західній Канаді. Ним є пан Лев Вовк із Саскатуну. Він відповідальний за провінцію Саскачеван. Самозрозуміло, що ми пошукуємо й інших організаторів.

Була висловлена критика про статтю, яку написав наш стипендист із журналістики і працівник Юрій Вірт, та яка була видрукувана в журналі „Нові Напрями". Я персонально вважаю, що ця стаття містить оригінальні думки, є дещо зухвала, але добре написана,і, на мою думку, трошки ризиковна для автора. Пан Вірт мусів напевно здати собі справу, що буде гостра реакція на його статтю з боку багатьох осіб та що він наражував себе на можливу втрату стипендії та праці в „Свободі". Мені не подобалися деякі його вислови, але це не змінює моєї опінії про його здібність і кваліфікації. Ми є обережні й будемо продовжувати слідкувати за його розвитком і за його роботою. Ми ніколи не легковажитимо його позиції в нас, але ми в цей час не дуже стурбовані його статтею та не вважаємо цю справу кризою.

Щодо звіту про „Союзівку'", яку виготовила Контрольна Комісія, то я думаю, що він був добре написаний. Інформації про всі кошти є подані в подробицях. Моя одинока заввага є, що не були зазначені інвентарі харчових приписів подарунків на продаж та запасів бари на початку та в кінці року.

Ми чули замітки, що треба нових методів і нових процедур для ведення праці Екзекутиви та що ми не полагоджуємо наші справи згідно зі статутом. Було твердження, що головний предсідник накидає свої опінії іншим та диктує політику. Коли я був заступником головного предсідника, я також думав, що не маю великого впливу на Екзекутиву та що інші люди роблять, що самі хочуть і без моєї згоди. Це, самозрозуміло, так не є. Всі постанови прийняті нашою Екзекутивою, є затверджені більшістю Екзекутиви. Якщо хтось має конкретні докази, що ми поступали інакше, або, що головний предсідник перевів справу проти бажань більшости, то ви можете усунути його з посту, а ви це напевно зробили б. Але це все тільки балачки та зачіпки. Насправді приступається до дії тільки тоді, коли є згода більшости.

Ми чули критику, що протокол із останніх Річних зборів був опублікований аж після 7-ох місяців і що на це задовго теба чекати. Протокол із останньої Конвенції був опублікований щойно півтора року по Конвенції. Ви обзнайомлені з цією проблемою та з причинами цих припізнень і тому дальші завваги на цю тему зайві. Цього року протокол Річних нарад повинен бути готовий до друку за два, або за три тижні після закінчення зборів, тому, що на мою пораду, ми взяли з собою дві секретарки, які вже тепер переписують із магнетофонних стрічок перебіг цих зборів. Це значить, що в скорому часі ми зможемо перевірити тексти, зробити поправки та передати до публікації. Я думаю, що ми нарешті розв'язали справу вчасної публікації протоколів Річних зборів.

Була зроблена заввага, що думки і погляди деяких членів Екзекутиви не є респектовані. Я поставив би справу в інший спосіб. Всі думки є респектовані, але це не значить, що всі є прийняті чи затверджені. Більшість рішає політику Союзу. Меншість переважно незадоволена, але це є спосіб, за яким демократичний процес функціонує.

Ми продовжуємо нашу практику уділювання гіпотечних позик парохіям і членам. Минулого року ми дали позичку парохії в Канаді. Ми продовжуємо практику уділювання позичок членам, які не можуть дістати позичок з інших джерел для закупу власних домів.

Щодо питання про перспективи винаймлення приміщень в нашому новому будинку, то ситуація тепер не виглядає добре.

Ми ще не маємо постійної гіпотечної позики на новий будинок. Теперішні позики є короткотермінові банкові позички на теперішних відсоткових стопах. Початково ми платили 4.50 відсотка, але тепер платимо 7.50 відсотка.

Було питання, хто назначує офіційних делегатів на репрезентацію УНС. Екзекутива назначує. У більшості випадків, просять про певну особу, а ми задовольняємо такі бажання. Я твердо вірю, що члени нашої Екзекутиви повинні часто відбувати поїздки в терен. Особливо, я стараюся відвідувати різні околиці, спеціяльно ті, де ми маємо проблеми, щоб довідатися з перших рук про найбільше поширені думки.

Я думаю, що ми виконали всі ці рекомендації з останнього року, які вважали, що можуть бути здійснені. Якщо хтось має на думці конкретну рекомендацію, то ми можемо її обговорити.

Ми не приступали до здійснення пропозицій про набуття або фінансування „Союзівки" в західній частині Америки, бо Екзекутива вважала, що ми не маємо тепер ані фінансів, ні робочої сили, щоб взятися за такий проєкт.

Ми не обмежуємо уділення гіпотечних позичок через наш новий будинок. Ми обмежуємо тому, що гіпотечні позички створюють проблеми і втрати. Минулого року ми втратили понад 50,000 долярів на некорисних позичках. Ще іншою причиною є те, що відсоткова стопа на гіпотечні позички є нижчою від тої, яку ми тепер дістаємо за інвестиції в бондах.

supposed to provide. I am not familiar with this matter but will be glad to comment further if we can be told precisely what was not done.

We are adivsed that the bust of Father Hrushka was not left in the Cultural Gardens in Cleveland as originally planned. I suggest that if our Cleveland representatives are unable to find an appropriate site for this bust, the Executive Committee will have to find anoth r solution. Maybe we will have it brought to Soyuzivka.

We have heard that Cardinal Slipyj has criticized Svoboda. I am aware of this fact and I discussed this and other problems with the Cardinal earlier this month in Philadelphia and Newark. We have differences of opinion and I'm sure Mr. Dragan will explain in more detail.

The point was raised that our building corporation Constitution and By-Laws were not changed as suggested last year. We did increase the Board of Directors to five members but made no other changes. If there are any other specific suggestions we certainly will take them under consideration.

Our 28th Convention will take place in the Hotel Marriott located on City Line Avenue right at the border of Philadelphia. We tried to make arrangements with the Hotel Sheraton but they couldn't give us the third week in May, 1974. We turned down the Benjamin Franklin Hotel because of location ad the limited banquet and meeting room facilities. We are convinced that the Hotel Marriott was the best choice.

We do have an organizer in western Canada. He is Mr. Lev Wowk of Saskatoon. He is responsible for the province of Saskatchewan. We, of course, are looking for other organizers.

Criticism was made of an article written by George Wirt, our journalist scholarship holder and employee, which was published in the magazine "New Horizons." I, personally, regard the article as original in thought, somewhat daring, but well written and, it seems to me, a bit risky for the writer. Mr. Wirt certainly must have realized that there would be a sharp reaction to this article by a number of people and that he subjected himself to possible loss of his scholarship and employment at Svoboda. I am not pleased at some of his remarks but this does not change my opinion about his ability and qualifications. We are watching and will continue to follow his progress and his work. We will never treat his position with us lightly but we are not too concerned about his article at this moment or consider this matter a crisis.

With reference to the Soyuzivka report prepared by the Auditing Committee, I think it was well done. All the cost information is well detailed. My only comment is that the inventories of food supplies, gifts, and bar materials at the beginning and the end of the year were not shown.

We have heard comments that there is a need for new methods and new procedures in conducting our Executive Committee business and that we are not conducting our affairs in accordance with our By-Laws. It has been said that the president forces his opinion on others and dictates policy. When I was a vice-president, I also thought that I didn't have much influence on the Executive Board and that others were doing what they wanted to do without my consent. This, of course, is not so. All decisions adopted by our Executive Committee are approved by the majority of the Committee. If anyone has concrete evidence that we have done otherwise or that the president forced the adoption of a matter against the wishes of the majority than you can remove him from office and you, no doubt, would do it. But this is all talk and harassment. Actually action is taken only when approved by a majority.

We have heard criticism that the minutes of the last Annual Meeting were not published until after seven months which is too long a wait. The last Convention minutes were not published until about a year and a half later. You are familiar with the problem and the reasons for the delays so no further comment is needed. This year the minutes of the Annual Meeting should be ready for publication in about two or three weeks after the meeting because at my suggestion we brought along two secretaries who are already at work transcribing the tapes of this meeting. This means that we will be in a position to quickly check the text, make corrections, and submit it for publication. I believe we finally resolved the matter of publishing the annual meeting minutes on time.

The point was raised that opinions of some Executive officers are not respected. I would put the matter diferently. All opinions are respected but not necessarily adopted or approved. The majority decides policy. The minority usually is unhappy but that is the way the democratic process works.

We are continuing our practice of granting mortage loans to church parishes and to members. Last year, we made a loan to a parish in Canada. We are continuing the practice of making loans to members who are unable to obtain loans from other sources to purchase a home for their own use.

With reference to the question about the rental prospects of our new building, the situation does not look too good at this moment.

As yet, we do not have a permanent mortage loan on the new building. The present loans are short term bank loans at current interest rates. Originally we paid 4 1/2% but now we are paying 7 1/2% interest.

The Executive Committee designates official representatives to UNA functions. In most cases, requests are made for certain individuals and we honor such wishes. I am a firm believer in having our executive officers make field visits frequently. Personally, I try to visit our various areas, particularly where we have problems, in order to get the feel of the prevailing thought on a first hand basis.

I believe that all of last year's recommendations that we felt we could fulfill were complied with. If anyone has any special recommendation in mind we can discuss it.

We did not act on a suggestion to acquire or finance a western resort or hotel because in the opinion of the Executive Committee we have neither the finances nor the manpower to undertake such a project at this time.

We are not limiting mortgage loans because of our new building. It is because mortgage loans create difficulties and losses. Last year we wrote off over $50,000 in such losses on bad loans. Another reason is that the interest rate on mortgages is less than we receive on bond investments at this particular time.

О годині 10-ій вечора перервано наради до чергового дня, год. 9:30 ранку.

Другий день нарад

ВІВТОРОК, 22 ТРАВНЯ 1973

ЧЕТВЕРТА (РАННЯ) СЕСІЯ

Відповіді в дискусії

ПРОДОВЖЕННЯ ВІДПОВІДЕЙ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА

Наради почалися о годині 9.45 ранку. На порядку нарад продовження відповідей головного предсідника Иосипа Лисогора на дискусію над звітами на йому поставлені питання:

Був внесений протест, що я закинув одному членові нашого Головного Уряду, що він використовує наш Союз вимагаючи, щоб ми покривали кошти подорожі та давали високі винагороди за приєднання нових членів. Це цілком не так. Я тільки зазначив, що кошти його другої подорожі в цю саму околицю були зависокі в порівнянні до результатів. Ми мусимо наполягати, щоб продукція віддзеркалювала ці суми, які ми витрачуємо.

Через друкарську помилку не було в моїм звіті включене число канадських провінцій. Ми за це перепрошуємо й зробимо поправку.

Коли ми плянували фінансування будови нашого будинку, то ми тоді брали під увагу кошти відсотків під час періоду будування. На жаль, кошти будуть виносити більше через вищі ставки та через те, що конструкція триває довше ніж ми сподівалися. Ми не певні, коли закінчиться конструкція через продовження страйків.

Організаційний Відділ звертається до всіх передплатників „Свободи", які не є членами Союзу, в справі вступу в члени. Списки цих передплатників є до диспозиції всіх членів Головного Уряду, як також списки передплатників „Веселки".

Ми часто чуємо твердження, що наші грошові надвишки чи резерви є завеликі, та що стейтовий або федеральний уряд можуть надвишки нам сконфіскувати. Така небезпека тепер ще не існує. Наші резерви виносять трохи більше ніж 10 мільйонів долярів і я не передбачаю жадної небезпеки у вдержуванні цієї суми.

Ми таки платимо деякі прибуткові податки та податки на членські вкладки в Канаді, так як платять всі не-канадські братські організації. Канада агресивно впроваджує свою податкову програму і виглядає, що всі асекураційні компанії змушені платити все вищі податки до федерального та провінційних урядів.

Ми починаємо виплачувати дивіденди для членів після одного календарного року та продовжуємо виплачувати їх протягом 40 років. Дивіденди для дорослих досягаютя максимум 11 долярів від тисячі. Членам, які мають 80 років, повертаємо кожного року їх повну вкладку.

Був поставлений запит про ціни кімнат в Марріот Готелі, де відбуватиметься наша Конвенція. Кімната на одну особу коштує 23.50 доляра, а на дві особи 25.50 доляра. Значить, що за кімнату на дві особи, кожна особа платила б 12.75 дол. Інші готелі в тій околиці є трохи дешевші.

Ми не вважаємо, що головні радні зв'язані тільки з однією околицею. Вони повинні цікавитися нашим Союзом в цілості.

Ми зобов'язані виготовляти окремий фінансовий звіт про наш бизнес в Канаді. Цей звіт виказує загальну суму, зв'язану з життьовим забезпеченням, показує, які ми маємо резерви, та виказує суму наших інвестицій. Ми також зобов'язані здепонувати в Департаменті асекурації в Оттаві відповідні фонди для покриття наших леґальних зобов'язань відносно наших канадських членів. Сума наших інвестицій в Канаді тепер виносить коло 400,000 долярів більше, ніж того вимагають наші леґальні зобов'язання.

Було багато дискусій про Західню Канаду та про нашу неспроможність приєднати нових членів. Особливо критиковано організаційну кампанію, яка була переведена літом 1970-го року і виглядає, що ця критика головним чином виходила з Головної Канцелярії. Я хочу зазначити, що в наслідок тієї кампанії, ми зорганізували нові Відділи в Летбридж, Норт Битилфорд, Принц Алберт і в Конора. Ці чотири Відділи мають сьогодні майже 150 членів і далі зростають.

Відділи були зорганізовані також в Калґарі, Єловнайф і в Томпсоні, але не змогли з різних причин продовжувати діяльности. Був зорганізований також Відділ у Сван Рівер, але він не розвивається.

Якщо ми порівняємо наслідки кампанії 1970-го року в Західній Канаді, з іншими спробами поширити та зорганізувати нові Відділи, то я думаю, що в 1970-му році ми мали досить добрі осяги в тяжкому терені. Я обстоюю думку, щоб ми продовжували такі спроби, бо думаю, що наші земляки з північної землі ескімосів повинні бути приєднані до нашого Союзу, як активні члени. Це наші люди і ми повинні допомогти їм, так як допомагаємо нашим приятелям на Флориді, в Арізоні, Каліфорнії та в інших місцевостях.

Я хочу ще додати, що наш відділ в Давфині робить поступи. Він ще не розвивається так скоро, як ми собі цього бажали б, але ситуація напевно покращає. В Давфині кожного року, під час першого „вік-енду" в місяці серпні, відбувається Український Національний Фестиваль Канади і тому Давфин є важливим українським осередком.

Виглядає, що існує непорозуміння щодо наших методів уділювання стипендій. Головним фактором, який визначує кому надасться стипендія, є фінансова потреба. Переважно студент, який не має батьків, або має маму чи тата, має найбільшу можливість дістати стипендію, бо в таких випадках родинні прибутки є малі. Наступник фактором є студійні успіхи студента. Найкращі студенти мають перевагу. Потім ми беремо під увагу, що власне студент плянує студіювати, його позанавчальні зайняття і його участь в українському громадському житті. Ми старасмося бути дуже обережними, щоб не було жадної протекції.

Були також дискусії про встановлення Дому УНС в Торонті та в інших містах. Я не є прихильником встановлення канцелярій для допомоги в організаційній праці. Організаційна праця повинна робитися в терені. Організатори не досягнуть великих успіхів в канцеляріях. Вони мусять ходити від дверей до дверей та контактуватися з можливими кандидатами по хатах та по місцях затруднення. Канцелярії є для адміністративної роботи, а 99 відсотків цієї роботи виконується в нашій Головній Канцелярії.

Ми ще не маємо управителя для нашого нового будинку. Маємо кілька кандидатів, але ніхто ще не був вибраний на цю позицію.

Елімінація 25 відсоткових винагород, які є плачені секретарям Відділів за перший рік вкладок, була запропонована на зборах організаторів, бо деякі відділові секретарі цілком не допомагають організаторам у їхній праці. Екзекутива обговорювала цю пропозицію, але її не прийняла.

Цього року я дістав листа від Кардинала Иосифа Сліпого, адресованого на мою домашню адресу, якого вважаю приватною справою.

Щодо збільшення загальної суми забезпечення, то я хочу зазначити, що це збільшення було переважно в акцидентових грамотах. Зріст кількости грамот в акцидентовому забезпеченні для нас не такий важливий, як в життьовому забезпеченні. Але життьове забезпечення виказало тільки дуже малий зріст. Наші грошові надвишки або резерви збільшилися на 400,000 долярів, але відсотково цей зріст не був дуже показним.

Ми повинні бути вдячні нашому колишньому головному касирові Романові Слободянові за його завваги. Він дальше виказує глибоке зацікавлення всіми нашими справами та завжди готовий дати нам свої поради. Ми дуже вдячні йому за його допомогу.

Наша Конституція та Статут стали об'єктами широкої дискусії. Безперечно, що можна б зробити деякі поправки в стилізації. Але в основі Статут є задовільний. Нам потрібно тільки доброї волі та охоти виконати постанови нашої Конституції та Статуту. Всім тим, хто хоче продуктивно працювати, наша теперішня Конституція цілком не перешкоджає.

У зв'язку з нашими плянами фінансування нашого нового будинку, то я хочу сказати, що ми безперервно нав'язуємо контакти з різними банкірами, морґеджовими посередниками та іншими позичковими установами та обговорюємо можливості одержання довготермінової гіпотечної позички. Таку позичку можна б тепер дістати, якщо б УНС згодив-

A protest was made that I charged that one of our Supreme Assembly members was taking advantage of our Association in insisting on travel expenses and a high salary for organizing members. This is not so. I merely pointed out that the cost on a second trip to the same area was high in comparison with the results. We have to insist on reasonable production for the amount of money we spend.

The number of Canadian provinces were not included in my report through a typographical error. We apologize and the correction will be made.

When planning the financing of the construction of our building we did take into account the interest cost during the construction period. Unfortunately for us the cost wil be higher because of higher rates and a longer construction period. We are not certain when the construction will be completed because of the prevailing strikes.

Svoboda subscribers who are not UNA members are approached by the Organizing Department about such membership. These names are available to all Supreme Assembly members as are the names of Veselka subscribers.

We have heard on a number of occasions that our surplus or reserves are too high and that our Home State or the Federal government might confiscate the excess that we have. At this period of time there is no such possibility. Our reserves are slightly over ten million dollars and I see no risk or cause for alarm in maintaining this amount.

With reference to taxes, we pay certain income taxes and membership dues taxes in Canada just as all non-Canadian fraternal societies do. Canada is vigorously pushing its tax program and I understand that all insurance companies are being taxed at increasing rates both federally and by the provinces.

Our dividends to members start after the first full calendar year and continue for 40 years. Adult dividends reach the maximum of $11.00 per thousand. Members reaching the age of 80 years are refunded their full dues each year.

A question was asked about room rates in the Marriott Hotel where we will hold our Convention. Sngle rooms start at $23.50 and doubles at $25.50. This means that two in a room would pay $12.75 each per day. Other hotels in the vicinity are a little cheaper.

We do not regard Supreme Advisors as limited to any particular district. They should concern themselves with our whole Association.

We are required to make a separate financial report of our business in Canada. This report shows the amount of life insurance we have in force, what our reserves are, and the amount of our investments. We are also required to keep on deposit in the Insurance Department in Ottawa security investments in an amount sufficient to cover our legal obligations to our members in Canada. Our total investments in Canada at this time are about $400,000 over our legal requirement.

There has been considerable discussion of western Canada and the lack of success we have had organizing new members. Criticism particularly has been made of the organizing campaign that was carried out in the summer of 1970 and it appears that this criticism has its source in the Home Office. I want to point out that during that campaign or as a result of that campaign we organized new branches in Lethbridge, North Battleford, Prince Albert, and Canora. These four branches today have nearly 150 members and are growing.

Branches were also organized in Calgary, Yellowknife, and Thompson but they were unable to keep themselves going for various reasons. A branch was also organized in Swan River but it is not progressing.

When we compare the results of the 1970 western Canada campaign with other attempts to expand and organize new branches, I think we did exceptionally well in a difficult area. And I would favor further efforts along the same line because I feel that our kinsmen in the far north in Eskimo land should be contacted and brought into our Soyuz as active members. They are our people and we should extend a helping hand to them as we do to our friends in Florida, Arizona, California, and similar areas.

I also would like to add that our Branch in Dauphin is making progress. It is not moving ahead as fast as we would like but it should get better. Dauphin is the site of Canada's National Ukrainian Festival held annually the first weekend in August and is, therefore, an important Ukrainian community.

There seems to be some misunderstanding of our method of designating student scholarships. The basic factor in making awards to students is financial need. Usually a student with only one parent or no parents gets first consideration because the family income is small. The next factor is the scholastic record of the student. The best students are given preference. After that we take into consideration the course the student intends to study, the student's extracurricular activities, and his interest in Ukrainian organizational life. We try to be very careful in our choices and not to show favoritism.

There have been discussions about establishing a UNA Home in Toronto and in other cities. I am not a believer in setting up offices as an aid to organizing work. Organizing is done in the field. Organizers cannot accomplish much in the office. They have to go from door to door and call on prospects at their homes and at their business places. Offices are for administrative work and 99% of that is done in our Home Office.

We do not as yet have a superintendent for our new office building. We have several prospects but no one has been selected for the job.

The matter of eliminating the 25% paid to branch secretaries on first year premiums was proposed at a meeting of field representatives because some branch secretaries do not help field representatives with the organizing work. This was discussed but not adopted by the Executive Committee.

During the year I received correspondence from Cardinal Slipyj addressed to my home which I regard as a personal matter.

I want to point out with reference to our increase in insurance in force that the bulk of that increase was ADD coverage. This is not as important to us as life insurance which has shown only a slight increase. Our reserves or surplus grew by over $400,000 but percentage-wise this increase was not impressive.

We all should be thankful to Mr. Roman Slobodian, our former treasurer, for his remarks. He continues to show a deep interest in all our activities and he is always available for advice. We greatly appreciate his assistance.

Our Constitution and By-Laws have been the subject of much discussion. It is true that some improvements in wording can be made. However, bacically the By-Laws are adequate. What we need is goodwill in carrying out the purposes of our Constitution and By-Laws. All those who are willing to work productively are not hampered by our present Constitution.

With reference to our plans for financing our new building, we are continuously in contact with bankers, mortgage brokers, and other loaning institutions and discussing the possibility of obtaining a long term mortgage loan. At this stage such a loan could be arranged if UNA agreed to guarantee it. We want a loan for which the building itself would be the security. This will be possible only when more of the building is rented. With our guarantee we could obtain a loan at this time at an interest rate of 8 1/2%. Since we are paying

(Continued on p. 5).

Відповіді в дискусії

(Закінчення зі стор. 4-ої)

ся її поручити. Ми хочемо дістати таку позичку, для якої сам будинок служив би запорукою. Це буде можливим тільки тоді, коли нам пощастить винаймити більше приміщень в нашому будинку. З нашою запорукою ми могли б тепер дістати позичку з 8.50 відсотковою ставкою. Тому, що ми платимо тільки 7.50 відсотка на наших теперішніх позичках, ми тепер не зацікавлені в довготерміновій позичці на тих умовах, які нам тепер пропонують.

Ми обговорювали можливість одержання позички від наших кредитівок і ми розглядаємо можливість видання моргеджових бондів для наших членів.

Була зроблена заввага, що секретарі Відділів є найважливіші люди в нашому Союзі. Я з тим погоджуюся. Секретарі виконують більшість відділової роботи. Вони провадять книги, збирають вкладки, приєднують більшість нових членів, обслуговують потребуючих членів, допомагають в переведенню похоронів та виконують багато інших послуг. Більшість наших секретарів пильно виконують всі свої обов'язки.

Але, маємо деяких секретарів, які не виконують своїх обов'язків задовільно. Вони завжди спізняються зі заплатою вкладок і не провадять добре книг. Не обслуговують задовільно членів.

Енергійні секретарі мають великий вплив на прогрес нашого Союзу. Ми можемо взяти за приклади Аллентавнську та Шамокінську Округи. Ці околиці були неактивні, або занепадали, але протягом минулого року вони зробили великий прогрес, завдяки працьовитим головам Окружних Комітетів і секретарям.

Ми чули критику про спізнення з опублікуванням звітів з Окружних Зборів. Ми тів з Окружних Зборів. Ми старасмося помістити звіти якнайскоріше, але дуже часто трапляється, що ми дістаємо звіти довго після відбуття таких зборів. В таких випадках, ми поміщаємо ці інформації в Трибуні УНС. Ми поміщуємо знімки новообраних голів Окружних Комітетів, якщо ми їх маємо. На початку року ми не помістили знімки п-а Михайла Гентоша, голови Шамокінської Округи, за що дуже перепрошуємо.

only 7 1/2% on the present loans we are not interested in a longterm loan.

We have discussed a possible loan from our credit unions and we are considering the possibility of offering mortgage bonds to our members.

A comment was made that branch secretaries are the most important persons in our Association. I agree with that. Branch secretaries carry on the bulk of the branch work. They keep all the records, collect dues, organize most of the new members, take care of the needs of the indigent members, help with funeral arrangements, and perform many other services. Most of our secretaries are very diligent in carrying out all of their responsibilities.

However, a few secretaries are not doing a good job. They are late in paying branch dues and they do not keep their records up-to-date. Services to members are neglected.

Active secretaries make a big difference in our progress. We can take the Allentown and the Shamokin districts as examples. These areas were inactive or on the downgrade but in the past year they made excellent progress because of hard working District Chairmen and secretaries.

Criticism has been made of the late publication of District meetings. We try to report these events promtly but oftentimes we receive the information long after the meetings were held. In such cases we report the event in the UNA Tribune section. We carry photos of newly elected Chairmen whenever we have them. Earlier this year we failed to include a photo of Mr. Michael Hentosh, chairman of the Shamokin District and we apologize for that.

Після закінчення відповіді предсідника на дискусію, він перейняв провід нарадами й попросив до відповіді на дискусію заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка.

ВІДПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ПРОФ. ІВАНА ТЕЛЮКА:

Я багато не заберу часу, а тільки торкнуся тих питань, які були до мене безпосередньо спрямовані. Інж. Куропась запитував мене, як економіста, як я дивлюся на брошуру д-ра Данилюка про шкідливість алькоголю. Я мушу сказати, що економія не займається моральними, етичними і т.п. справами, а коли йде про наше наставлення, то, пане Інженере, мусимо бути обережні.

Друге питання до мене було від д-ра Футея, а саме, хто має право скорочувати друковані звіти з наших нарад. Отже, в тій справі я звернувся до нашого предсідника 23-го грудня листовно, протестуючи проти такої поведінки і дістав 3 січня відповідь, що скорочення схвалила Екзекутива. Тоді я звернувся до редактора Драгана. Цитую його відповідь: я тільки виконав рішення Екзекутиви, то було виразне рішення малої Екзекутиви, то не був мій самовільний вчинок. Я хотів знати, чи це є рішення Екзекутиви малої і звернувся до д-ра Падоха, який сказав, що собі не пригадує про таке засідання Екзекутиви. Тоді я звернувся до заступника головного предсідника і рекордового секретаря пана Сохана, який прислав мені дві копії з засідання малої Екзекутиви: з дня 23 лютого і 9 березня. Присутні були: головний предсідник — пан Йосиф Лисогір, заступник головного предсідника і рекордовий секретар — п. Володимир Сохан, головний касир — мґр Уляна Дячук. Неприсутній, оправданий зогляду на недугу д-р Падох. Друге засідання малої Екзекутиви з 23 лютого. Знову присутні ті самі, д-р Падох був на вакаціях. Тоді я звернувся із запитом, де є ті рекорди і дістав відповідь, що оригінальні протоколи знаходяться в головного касира. В міжчасі я забув сказати, що було рішення, я тільки не пригадую докладно коли Екзекутиви, схвалене більшістю голосів, яке дало повновласть редакторові скорочувати друковані протоколи. Отже остаточно я ще далі не дістав був, це було здасться аж в травні, відповіді де є протокол засідання малої Екзекутиви, на якому таке рішення виринуло, на підставі якого редактор Драган сказав, що він тільки виконав рішення Екзекутиви. 10 травня я дістав листа і вичитав, що, коли мова про рішення відносно скорочування дискусії над номінацією виконуючого обов'язки головного касира, то його перевів опитуванням членів Екзекутиви наш головний предсідник. Спершу я переказав був йому нашу телефонічну розмову, в якій Ви висловились за публікацією тієї частини протоколу, і я був за тим, щоб ми, як учасники тієї дискусії, здержались від голосування в тій справі. Тоді головний предсідник дістав згоду на скорочення цієї дискусії без сенатора Юзика та пані Уляни Дячук, а головний редактор одержав від головного секретаря, д-ра Падоха таку згоду, що разом дало більшість голосів за скорочення тієї частини протоколу до публікації.

Це маленька історія цієї справи. Далі запитуєте мене про малу й велику Екзекутиви. Отже, як знаєте, в статуті нема найменшої згадки про малу чи велику Екзекутиви. Є лише звичаєве право, устійнене вже від довших часів і практиковане в Союзі, що в деяких питаннях скликується малу Екзекутиву. Які питання вирішується на малій Екзекутиві і які на великій — нема ніде спрецизовано. Отже з того виходить, що як є всі члени Екзекутиви, то є велика Екзекутива, а як тільки члени, які постійно працюють в канцелярії Українського Народного Союзу, то є мала Екзекутива, яка часом стрічається в трійку, хоч складається з чотирьох осіб. Думаю, що це були всі питання д-ра Футея. Було одно питання в справі статуту, але ми над статутом будемо ще радити і ця справа ще буде обговорювана.

Далі мґр Винник запитував мене, як відбуваються організаційні поїздки. Думаю, що Ви вже чули вчора відповідь нашого предсідника. Отже, коли наш предсідник уважає, що треба полагодити справу в терені, то він їде.

ВІДПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА НА КАНАДУ СЕНАТОРА ПАВЛА ЮЗИКА:

Я буду старатися якнакоротше відповісти на деякі питання, але є такі, які вимагають якнайбільше інформацій. Інж. Куропась поставив питання про Єловнайф. Цю справу вже вияснювано, але ніколи вона не буде вповні вияснена. Ми в Канаді маємо труднощі. Як Ви не були виховані на фармах, на Заході Канади, де є інша ментальність, Вам важко буде деякі з тих труднощів зрозуміти. І я не розумів би, якщо б не був уродився в Саскачевані, тих обставин, що є на Заході. Українське поселення на Заході Канади займає все більше земель на півночі. І це вже триває довший час. Наші люди зайшли аж до Єловнайф, осідаючи на фармах, чи як проспектори і роблять мільйони і це є або старі імігранти, нових там майже нема, або це вже роджені в Канаді. Отже наш підхід до них мусить бути зовсім інакший, бо там нема зорганізованого життя. Ціла північна Манітоба, а це є велика провінція, північний Саскачеван, північна Алберта, північна частина Британської Колюмбії — там тільки де-не-де є церкви, а священики, якщо приїжджають, то тільки відправлять Служби Божі і від'їжджають. Не хочуть там перебувати. Але українці ті простори займають. І то є занедбані простори, цілком занедбані, організаціями занедбані, КУК-ом занедбані, і навіть Церквами. І тепер виникає альтернатива, що хтось мусить іти в ту порожнечу і заповнювати її, або ми лишимо на поталу і хай це все пропадає. До Єловнайф ми були запрошені. Ми не їхали тільки тому, що ми сказали — їдемо і там будемо організувати. Я там був перед тим з Статуційною Комісією Парляменту і я довідався, що там є українці. Вони казали — нас всі оминають, ми тут повинні бути зорганізовані. Я погодився, що треба поїхати туди і зробити все, що можливе. І ми поїхали з організатором п. Дідюком. Там скоро ми встановили, що це досить трудна ситуація. Де і як ми дістанемося до тих людей. Ми мусіли шукати в телефонічних книжках, повибирали українські прізвища, скликали їх, мали мітинґ, я говорив в радіо, в телевізії. В Єловнайфі є коло 7 тисяч українців. Єловнайф називається, бо там є копальня золота, там також нікель. Так, що там є і майнери. Отже ті люди хотіли, щоб бути якось зв'язаними з українцями.

Ми фактично зробили велику роботу, бо розголос про українців і силу українців і про те, що є Народний Союз і яка то є величезна організація, яку економічну базу має і про наші відвідини було подано навіть у їх газеті. Отже вдалося нам якось їх зорганізувати. Ми записали тих людей щось 24, і створили Відділ. Але секретаря нема. Ми думали, що як буде організатор на Захід Канади, то він допильнує. В той час ми говорили з П. Токариком і думали, що він піде далі на північ і буде організувати Відділи.

Організатора ми не могли знайти. В. Дідюк тільки був „позичений" на той час на Захід, але треба було організатора, який на Заході міг би відповідати за той широкий терен.

Ми можемо творити багато Відділів, але я проти того, щоб творити ті Відділи, аж доки ми не будемо певні, що там є люди, які можуть справи допильнувати. І коли я заявив, що я хочу цього року туди їхати і там організувати Відділи, то тільки туди, де я знаю, що хтось там може приїхати і допильнувати, а це або в Манітобі, або в Саскачевані. В Саскачевані маємо п. Вовка, який міг би легко того припильнувати, або ми могли б мати організатора. Нам треба організатора, який розумів би не тільки асекураційні справи, але й міг би навчити вести організоване громадське життя. В Канаді є багато можливостей, і ми могли б дістати субсидії від уряду, щоб провадити таку працю, бо Український Народний Союз це — одинока організація на великих теренах Північного Саскачевану і в Альберті. Ми мусіли б провадити там ту працю, що її провадять і БУК і Самостійники, МУН й інші організації. То є той наш виклик на будучність і ми мусимо знайти організатора, який знав би англійську мову і мав відповідний підхід до людей. Над тією справою мусимо подумати.

Тепер справа Давфину. Той фестиваль буде відбуватися кожного року і буде збільшуватися кожного року. Це одиноке місце в усій Північній Америці, де ви можете протягом чотирьох днів почуватися суто українцем. Ви приїжджаєте до міста, де проводять і допомагають проводити тим фестивалем шотляндці, англійці, які в той час є „ай ем юкреніен" — в українській сорочці і з українським поясом. Всі крамниці прибрані по-українськи і можна купити печений український хліб, відбуваються контести їдження вареників — я навіть мав такий контест з Мазуркі і я виграв. Отже Давфин є цікавий, туди приїжджає багато людей. Ми маємо там малий Відділ, але не маємо організатора, який би його пильнував. Ми могли б мати в Давфині багато більше членів. Щоб мати добрих секретарів треба їх вишколювати, а ми цього не робимо.

Тепер, щодо п. Попадинця. Ми маємо справу з Квебеком. Це французька провінція, це майже держава в державі і підхід до цього мусить бути зовсім інший там, бо вони мають там до діла з французами і з французьким шовінізмом. В Монтреалі той шовінізм дуже сильний і доходить до сепаратизму. Українці там мусять бути дуже дипломатичні, щоб в тій атмосфері вони могли розвиватися. В нашому інтересі є, щоб французи нас піддержували. Вони загально нас не піддержують, бо вони кажуть, що ми зв'язані надто з англійцями, ми не говоримо по-французьки, хоч багато вже нашої молоді в Монтреалі є трьохмовні і це допомагає нам давати собі раду з ними. Як би ми мали свою канцелярію в Канаді, то ми мали б повний образ стану УНСоюзу в Канаді, а так, то ми його не маємо.

Пан Гірняк слушно говорив про брак пропаґанди в Канаді. Там не читають „Свободи". Ми не маємо доступу до тієї великої маси українців на Заході, хіба через ті часописи, які є там. Програм ми там не маємо — радіових програм і воно йде до того, що ми повинні в Канаді мати часопис або окреме видання „Свободи", щоб ми поширювали його в Канаді, як канадську газету. Інакше ми не будемо мати доступу до тих українців. І ще ми маємо трудність з назвою. Юкреніен Нейшенел Асоссієйшен не означає нічого в Канаді Все треба вияснювати, що таке Ю ЕН ЕЙ. І Союз, як такий, то також нічого не значить. Ми маємо Союз Українців Самостійників і то не є братська організація і треба вічно їм вияснювати, що ми є братська організація. І таку пропаґанду ми мусимо все ширити. А того ми не робимо послідовно. Я годжуся з тим, що п. Гірняк загально говорив, що організатори вже мусять знати англійську мову там на заході — українську і англійську і я б сказав, що організатори також мусять вміти організувати громадське життя. Це конечна кваліфікація для організатора. Як би ми взяли це добре в свої руки, то могли б знайти людей, бо вже наша молодь починає тепер цікавитися усім нашим життям в Канаді. Тепер накінець до справи, яку порушив п. Винник. Він згадував щодо звіту, що в Канаді втратили за останній рік 87 членів. 1970 рік то був наш найкращий рік, бо ми тоді здобули 1 110 членів. Ми думали, що то дасться втримати, бо тоді ми мали багато Відділів і була злука Українських Братств. Але цікаво, що пересічна сума забезпечення є висока. Тепер беруть забезпечення на більші суми. Цього року будемо старатися, щоб збільшити членство. Пан Винник питався також про працю Комісії Прав Людини, яку я очолюю в СКВУ і на що Народний Союз дав 5 000 дол. В першій мірі мушу сказати, що я від Народного Союзу, як голова Комісії, не одержав ані цента. Я завжди отримую через УККА. УН Союз, як такий, не дає безпосередньо мені, як голові Комісії, він дає через УККА. Ми рішили були, що треба піддержувати ту акцію, головно через кол. прем'єра міністрів Канади Дж. Діфенрейкера. Отже Джон Діфенбейкер через КУК погодився очолити Комісію Оборони Прав Людини і тому, що я з ним був зв'язаний, я старався робити все можливе, щоб допомогти в тій праці. І кінець-кінцем він навіть поїхав до Лондону — як про це було в „Свободі". Найгірше, що він не створив такої комісії і не твориться такої комісії, бо він має застереження до деяких людей. В Англії створився такий ад гок Комітет з поважних людей, які боряться за ті права людини: професори університетів, Дейвід Флойд — один з найвизначніших журналістів і коли я був там з п. Дж. Діфенбейкером, він не був певний щодо „Українського Вісника", чи його перекласти на англійську мову чи ні. Але Комітет, який там був, уважає, що як ми хочемо, щоб справа була знана в світі, то ми мусимо це перекласти на англійську мову і поширювати по всьому світі. Я договорився, як голова Комісії Прав Людини від СКВУ, щоб ми таки працювали над тим, щоб ці чотири томи „Українського Вісника" видати. Я мав деякі труднощі знов, бо той, що мав робити переклад, не погодився, ми дістали тепер когось іншого і маємо умову, що відповідає за цілу редакцію і за видання проф. Петро Редвей — він видає й інші речі. Одиноке, що я мусів постаратися то забезпечити ґарантію закупу книжок, і я дістав згоду від „Смолоскипу", що вони закуплять відразу 1 000 примірників і від Комітету Українців Канади 500 примірників, щоб це відразу знав МекМіллен чи яка інша фірма, що вони дістають готівку. На цю акцію пішло менш-більш 2 000 дол. На акцію, що її ми тут почали в Америці, головно видання „Смолоскипу", і на акцію, яку вони провадять, то ми на засіданні УНСоюзу рішили, що треба дати піддержку і вони вже тепер провадять ту акцію по Америці і Канаді. Також ми дали на закуп іншої книжки, яка вийшла в Лондоні, щоб пропаґувати ту справу щодо справ людини. Ми також внесли меморандум до Об'єднаних Націй. Найбільшою тепер акцією буде Конґрес СКВУ, де ми мусимо цю справу розголосити по всьому світі, щоб дістати піддержку.

На кінець хочу сказати, що я є надзвичайно вдоволений, що УНСоюз відограє дуже важливу ролю не тільки в нашій праці, але відіграє також для всього українського суспільства, української справи, в тому, що ми стаємо в обороні прав людини, в обороні української держави й української свободи.

Після закінчення відповіді сен. П. Юзика проголошено десятихвилинну перерву, а після перерви гол. предсідник запросив до відповіді п-і Марію Душник. Тому, що вона зрезиґнувала з відповіді, предсідник попросив до слова заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана.

ВІДПОВІДІ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

У відповідь на поставлені йому запитання, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан подав такі вияснення:

Д-р Б. Футей, запитував про статут, чи маємо устійнені обов'язки членів Екзекутиви і чи можна забирати від когось другого функції. В постановах статуту, коли говориться про обов'язки заступника головного предсідника і рекордового секретаря, написано, що він має виконувати ті обов'язки, що їх йому визначив Головний Уряд або Головний Екзекутивний Комітет, без огляду на те, чи такі обов'язки приписані статутом іншому членові Екзекутиви. Так написано в статуті. Ви були також один рік у Статутовій Комісії і, я думаю, що Ви знаєте, що я особисто був зацікавлений в тому, щоб у статуті вже встановили мої обов'язки. Тут можу Вас поінформувати, що справа не виглядає так зле, бо ми договорилися, заки поставили на засідання Екзекутиви, справу моїх обов'язків і, після узгіднення поміж нами, устійнили, що до мене належить. Така листа обов'язків заступника головного предсідника і рекордового секретаря появлялася в моїх звітах протягом трьох років. Цього року перший раз я дозволив собі пропустити їх, щоб не повторювати більше тих самих списків обов'язків. Коли будете працювати над новим статутом, а Ви, пане д-ре Футей, є в цій початковій Статутовій Комісії, дуже просимо Вас, коли передамо Вам цю листу моїх обов'язків, включити їх до статуту, не як мої особисті, тільки, як обов'язки заступника головного предсідника і рекордового секретаря. Думаю, що воно буде вповні на місці.

Друга справа — це теж Ваше питання, що в статуті немає ніде згадки про Малу Екзекутиву. Правильно. В нас є Екзекутива, яка складається з семи осіб, і після давнього звичаю, ми завжди так робили, що коли вибирали Екзекутиву, то кворум мусіло бути затруднене в Головній Канцелярії, щоб можна було кожночасно скликати її і полагоджувати пильні справи. Колись Екзекутива складалася з п'ятьох членів. І тоді ми мали трьох членів в Головній Канцелярії і це було кворум. Тепер Екзекутива складається з семи членів і кворум творить чотирьох членів. Я хочу Вас запевнити, що всі рішення, які колинебудь схвалено, зроблено тільки тоді, коли було кворум. Щобільше, коли б був випадок, і так я пояснюю нашу працю, що один з тих чотирьох членів Екзекутиви голосував би проти якогось рішення і поставив би вимогу, що він хоче, щоб цю справу, як дуже важливу, вирішувала повна Екзекутива, я думаю, що ми всі на те погодилися б. За приклад подам, навіть, такий випадок, коли я був напочатку в цій семичленній Екзекутиві і наша Екзекутива рішала про закуп Союзівки біля Чикаґо, тоді Екзекутива переголосувала 5-ма голосами проти 2-ох, щоб купити Союзівку в околиці Чикаґо. Але на вимогу одного члена Екзекутиви піддати цю справу під голосування цілому Головному Урядові, Екзекутива погодилася на письмове голосування і цілий Головний Уряд голосував. Я думаю, що це є дуже добрий приклад, що в нас панує демократія.

Було питання про рішення, в якому на засіданні було тільки трьох членів Екзекутиви. Тут йдеться про два малі рішення і два засідання, коли п. д-ра Падоха не було в Головній Канцелярії. Але на ці рішення п. д-р Падох опісля погодився (і він Вам це потвердить). Раз він був на вакаціях, а другий раз, після вакацій, захворів. Тоді йшло в першому випадку про депозит на включення електричного струму до нашого нового будинку, який ми будуємо і де праця вимагала, щоб його відразу полагодити. Електрична компанія була згідна, замість депозиту, прийняти від нас афідавіт-заяву, що ми зобов'язуємося заплатити, коли буде треба, всі рахунки за електрику. Значить, наше рішення було не видавати грошей, тільки заощадити, щоб не платити депозиту. Ця справа була наглою, бо праця мусіла продовжуватися в новому будинку. Другою справою було забезпечення від вогню будинків на Союзівці. В п'ятницю виникла остаточна потреба полагодити це тільки тому, що до п'ятниці велися переговори про підвищену оплату за це забезпечення, а в суботу, чи в неділю, вже вигасало дотеперішнє забезпечення. Ми тоді рішили взяти забезпечення, яке було менше коштовним і для нас більше корисним, з тим що і в цьому, і в першому випадку (це Вам потвердить наша головна касирка), головний секретар включив свій голос за обома рішеннями, як тільки він повернувся до Канцелярії і до його зайшла з протоколами цих засідань наша головна касирка та про ці рішення його повідомила. Отже ми не пробували в жадному випадку зробити рішення меншим числом голосів, як кворум, і в цих двох випадках не було голосу проти. Я думаю, що пані Уляна Дячук, наша головна касирка, зможе Вам про ці дві справи більше сказати, як буде ще щось неясне.

Проф. І. Телюк Вам вияснив, коли він читав Вам виняток з мого листа, де була згадка про це рішення — про ці два малі засідання, а потім про рішення через опитування членів Екзекутиви. Я думаю, що воно є правильною практикою, коли йдеться про якесь поспішне полагодження справи і коли в опитуванні, тобто голосуванні на телефоні, головний предсідник, або другий член Екзекутиви, якому доручать опитувати членів Екзекутиви, дістане чотири голоси за якоюсь постановою. Це вже становить більшість, що її вимагає статут. Опісля ця сама справа була дискутована на наступному засіданні Екзекутиви, де проф. Телюк її підніс, і ми ще раз її переголосували і потвердили попереднє наше рішення голосуванням 4 проти 3-ох. Це вже записане також в протоколі цього засідання Екзекутиви.

Пан Тарас Шпікула згадав про посмертні згадки, які всіх нас болять. Коли йде про мене, то я в тому настільки причасний, що я видумав ці нові друки на посмертні згадки, щоб влегшити секретарям присилати їх виповненими, щоб ми всіх покійних членів вшанували й видрукували про них короткі згадки в „Свободі". В цьому доброму моєму почині було частинне нещастя. Бо так, як раніше секретарі присилали лише про половину своїх померлих членів посмертні згадки, бо їм важко було про всіх такі згадки написати, так тепер посмертні згадки пишуть вони, мабуть, про всіх своїх померлих членів або принайменше про 95%. Коли такі посмертні згадки приходять до нас з посмертними листами, я передаю посмертні листи головній касирці разом з грамотами і з документами для поладнання виплат, а посмертні згадки передаю до „Свободи" — просто до друкарні, чи через адміністрацію, з тим тільки, що я приглядаюся до того, чи там написали прізвища латинкою, чи по-українськи. Я завжди переписую на українську мову прізвища, писані латинкою, бо дуже незручно виглядає, коли в посмертній згадці написаній по-українськи подане прізвище та ім'я латинкою. Тоді теж дописую на кожній згадці дату, коли вона прийшла до Головної Канцелярії, і ці згадки лежать в „Свободі" у хронологічному порядку і в такому порядку складачі їх складають і поміщують у щоденнику „Свобода". Я думаю, що ще Вам може сказати дещо п. ред. А. Драган, бо він має проблеми з перевантаженням матеріялами у „Свободі" і може теж сказати, що можна в цій справі зробити.

Інж. Кальба запитував, які резолюції виконано. Дуже слушне запитання і я радію цим, бо в моєму звіті якраз так написано: які резолюції виконано, а які ні, а якщо ні, то чому ні. Там ви маєте всі ці вияснення, коли це відноситься до резолюцій, чи рекомендацій, що мали щонебудь спільного з нашим Рекордовим Відділом. Прошу дуже, якщо хтось з Вас ще не читав мого звіту, а я вірю, що такі є, (бо я також буду ще дочитувати деякі звіти), то дуже прошу його прочитати. Далі інж. Кальба питався, як стоїть справа із статутом. Я думаю, що це питання подібне до питання д-ра Футея, коли йдеться про справи обов'язків заступника головного предсідника і рекордового секретаря. Треба буде при чергових змінах подати ці обов'язки, бо я вважаю, що той заступник головного предсідника і рекордовий секретар є в дещо гіршій позиції, як інші члени Екзекутиви. Всім іншим членам Екзекутиви апробує їхні обов'язки Конвенція, а мене залишили на ласку Головного Уряду ще й Екзекутиви, які можуть мені обов'язки додати, або відняти. Але ще не пробували мені віднімати обов'язків, тільки додавати. Від обов'язків, очевидно, не буду відмовлятися, і в міру можливостей та часу буду їх виконувати. Прошу дивитися в мої попередні звіти і там Ви знайдете докладний список всіх обов'язків цього заступника головного предсідника і рекордового секретаря.

П. Дмитро Попадинець згадує про брак даних щодо числа членів по Відділах чи то по Округах. Я би порадив Вам подивитись за тими числами у два різні звіти. Бо при розподілі праці між головним секретарем і керівником Організаційного Відділу та заступником головного предсідника і рекордовим секретарем ми устійнили, що: Організаційний Відділ веде статистику по організаторах, Відділах, Округах і останньо по Областях, а Рекордовий Відділ веде статистику по клясах, стейтах і провінціях, та після віку, і, вкінці, раз на чотири роки, наш Відділ виготовляє ще й таку статистику про рух членів у всіх Відділах за чотири роки. Дальше п. Дмитро Попадинець питав чи ствердив, що він не знає, хто в них у Монтреалі є членом УНСоюзу. Ви, п. Попадинець, як головний радний, як і всі інші головні радні та обласні організатори, маєте право зажадати від нас копії виказів всіх членів Відділів Вашої Округи, чи Вашої території, і тоді будете знати, хто у Вас є членом. Те саме відноситься до списків, чи адрес, передплатників „Свободи" на Вашій території. Це вже, щоправда, не відноситься до нашого Рекордового Відділу, бо, звичайно, подає їх „Свобода", яка має всі адреси уложені за місцевостями і навіть після поштових зон і може Вам дуже докладно відбити всі ці адреси. Прошу, однак, не домагатися відразу адрес членів цілого стейту, бо це дуже велика робота.

Було питання: чим оправдати зменшення числа передплатників „Свободи"? На це питання кожний з нас може Вам сказати свою думку. Але незаперечною правдою є те, що тих, які народилися в Україні і вміють, чи хочуть, читати „Свободу", — є вже менше. Згідно з постановами нашого статуту, обов'язаними передплачувати „Свободу" є всі дорослі члени, за винятком тих, які народилися в Америці, які належать до канадських Відділів, і в їх товаристві є ще одна група тих, які не вміють читати по-українськи. Отже ми нічого не можемо зробити, коли тих членів, які вміють читати по-українськи і які народилися поза Америкою і Канадою є все менше. Ми перестерігаємо постанови статуту і дехто з Вас, хто є секретарем Відділу, знає дуже добре, які ми вперті, коли твердимо, що статут постановляє, що даний член мусить предплачувати „Свободу", коли він народжений поза Америкою. Кажете, що немає чисел і сум забезпечення активних членів, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні. Це питання п. Дмитра Попадинця. Все це є в моїх звітах. Мабуть, тоді, коли Ви про це питали, Ви ще не дійшли були до цієї сторінки мого звіту, бо там дальше є такі дані в таблицях. Якщо Вам ще буде треба деяких деталів, я дуже радо ними Вам послужу.

Був запит в справі дивіденди, чому підвишка дивіденди є тільки по 10 чи 20 центів річно за кожну тисячу долярів. В моєму звіті, попри виконані і невиконані рекомендації і резолюції, якраз згадую про те, що ми мали

(Закінчення на стор. 6-ій)

Відповіді в дискусії

(Закінчення зі ст. 5)

в пляні підвищити дивіденду для членів, які були в Союзі більше, як 10 років, тобто за грамоти, яких вік був 10 до 20 років. Ішло про те, що ми абсолютно перемагаємо всіх конкурентів, коли йдеться про перших 10 років дивіденди за наші грамоти. В цьому немає сумніву, але в дальших роках маємо клопіт тільки тому, що в нас вся дивіденда є виплачувана в однакових ставках, так за вивінувальні грамоти кляси Е-20, як за грамоти на ціле життя і навіть грамоти кляси ДП, вкладки яких є дуже різні. Коли ми, однак, звернулися до наших актуаріїв з пропозицією, яку я навіть вияснив дуже докладно, що ми хотіли б за всі грамоти від 10-го 20-го року платити більші дивіденди, вони не були цим захоплені. Вони порахували, скільки ми вже тепер виплачуємо всієї дивіденди разом і сказали, що ми вже тепер виплачуємо багато. Тільки проблема, як її розділювати, щоб за вивінувальні грамоти платити більшу дивіденду, а за грамоти „гол лайф" і ДП платити меншу. Це вимагає опрацювання дивіденди більше науковим способом, при чому треба б нам вже мати бюрові машини. І тут починається ціла наша проблема, які машини ми повинні б дістати, що ми можемо на них зробити і, вкінці, чи воно нам оплатиться. Наш актуарій тимчасово, заки ми прийдемо до реформи наших дивіденд, які були б виплачувані після кляс забезпечення і висоти вкладок (вони тоді були б багато вищі за вивінувальні грамоти, а нижчі за другі кляси), запропонував нам, щоб ми увели т. зв. термінальні дивіденди. Ці термінальні дивіденди були б виплачувані тоді, коли дані грамоти кінчать свою дійсність, тобто як за них виплачується чи то посмертне, чи грошовий зворот, чи вивінування — повну суму забезпечення. Але ці термінальні дивіденди були б платні не за всі кляси і всім членам, тільки тим членам, які вступили до Союзу після сорокового року життя і тільки тоді, коли ці грамоти були дійсні 10 або більше років. І власне, тепер ми над цим працюємо, щоб певна частина наших членів, які мають дорожчі грамоти, які вступили до Союзу після сорокового року життя і яких грамоти були дійсні 10 або більше років, могла б діставати дивіденди при виплатах посмертної, грошових зворотів, чи вивінування. Це значить, що при кінці їх членства на цих грамотах — при кінці їх забезпечення цими грамотами — це була б додаткова виплата дивіденди крім нормальних дивіденд, що їх виплачує УНСоюз щороку, і вона була б вже доплатою, щоб вирівняти ці різниці між дорогими грамотами і дешевими. Я думаю, що це вияснення в загальному буде Вам вистачальне, а більше можна б дуже докладно розказувати, але числа були б цікаві, коли б ми Вам їх написали і порівнювали.

Була згадка, і то теж у Вас, пане Попадинець, про репрезентацію трьох або навіть чотирьох членів Головного Уряду в Ню Йорку чи десь там у других місцевостях, але Ви цих других місцевостей не згадували. Я відважуюся зголоситися до відповіді, хоч в Ню Йорку я якраз не був, бо був тоді зайнятий в іншому місці. Коли йдеться про Ню Йорк, Джерзі Сіти, які є нашими містами, де ми живемо, то ми навіть, як ходимо на всі ці наради Окружних Комітетів (чи то організаційні, чи то річні), то ми їдемо туди радше, як члени Союзу, які належать до цих Округ та мають такий самий, якщо не більший, обов'язок без грошей, без дієт, піти і сісти і разом з ними радити. І так ми робимо. Отже тут вже не є репрезентація, тут є обов'язок кожного з нас, як члена Союзу взяти участь в нарадах, де ми належимо, як члени місцевих Відділів. Ви маєте рацію, пане Попадинець, і то дуже добре, що Ви нас про це запитуєте. Ми є вдячні Вам за це, бо коли члени читають, що так багато членів Екзекутиви бере участь в нарадах даної Округи, вони, може, і кажуть: „Деж так їх стільки поїхало? А скільки то буде дієт за цей виїзд?" Отже це не є виїзди, це не є дієти. Але з другої сторони Округи гніваються, коли наш головний урядовець, чи член Екзекутиви, піде до них, а ми про це не напишемо і не згадаємо, що він там був. Отже, чи маємо приховувати те, що ми туди ходили? Бажано тут вирішити. А може Ви знайдете тут якусь розв'язку? Я тільки запевняю Вас, що це не є репрезентація, хоч вони в Округах нас там вшановують, як членів Екзекутиви. Це є нашим обов'язком взяти участь в місцевих нарадах по наших Округах.

П. Володимир Запаранюк порушив справу посмертних згадок. Я вже згадував дещо, і думаю, що вияснив, які ми маємо трудності, хоч це ще не розв'язує цієї справи. Важливіша справа, яку Ви заторкнули і яка нас всіх болить, це справа аплікацій нових членів, які приходять до нас запізно, щоб їх включити до року, який вже проминув, скажімо, до грудня 1972-го року, коли аплікація прийшла 5-го, чи 6-го січня наступного року. І тут ми маємо певні проблеми про які, прошу дуже, можемо і з Вами порадитися, що ми могли б з ними зробити. Але з нашої сторони, як від професійних людей, які мають до діла зі забезпеченням, і які мають до діла з конкуренцією в забезпеченні, я повинен вияснити Вам і сказати свою думку, чому ми так робимо і що ми можемо, взагалі, зробити. В останніх часах пошта доручає нам листи і так само аплікації в листах — посилках першої кляси — з Торонта і з Монтреалю, навіть за два тижні. Чикаго таких рекордів не побиває, але це триває часто повний тиждень. З Ню Йорку вже доручували нам листи за чотири дні. Отже, тут Ви бачите, як то виглядає з тими посилками поштою та в якому скрутному положенні ми є — спеціяльно при кінці року. А ми перестерігаємо кожного місяця цей реченець приймання аплікацій, не тільки при кінці року. Але спеціяльно при кінці року воно справляє для нас трудності. Ми мусимо тоді закінчити приймання рахунків, замкнути, взагалі, всякий рух у членстві, ствердити певний стан членства, а то включає і нових членів, і суспендованих, і виплачені грамоти, і все інше, та відразу приступити до праці над річними звітами. Це є найважливішою причиною. Другою дуже важливою причиною є те, що ми вже продаємо все більше грамот на високі суми забезпечення і коли б ми приймали аплікації довше і виготовляли грамоти не на 10-го, чи 12-го, які Ви дістаєте вже 15-го даного місяця, але на 20-го, чи, не дай Боже, на 25-го, то Ви натрапили б на такі випадки, що вже в нас бували, що член, який брав грамоту на 3.000 чи 5.000 долярів, скаже Вам: „Візьміть собі ту грамоту, я ж не був цілий місяць забезпечений, тому я за січень не думаю платити. Я буду платити від першого дня наступного місяця". Тоді ми дістаємо такі грамоти назад з проханням переправити на них дату їх видачі, бо член не був забезпечений від початку місяця, а він не хоче заплатити за цю грамоту за час, який проминув і в якому він не був забезпечений. Отже, ми спішимо тепер з висилкою грамот, власне тому, що ми маємо вищі суми забезпечення, і саме тому, що члени не хочуть платити за забезпечення, з якого вони не користали, бо не були забезпечені. Вкінці, ще одна важлива справа: коли б ми пішли за прикладом нашої пошти, американської, а ще більше канадійської, на нещастя, то ми, може, дійшли б до того, що за рік замість 12-ти розметів, ми почали б висилати 11, а то й менше розметів. Бо коли Ви врахуєте, що пошта йде в один бік два тижні і в другий бік два тижні, а Ви маєте ще колись призбирати вкладки і зробити той звіт, то вже б більше, як місяць часу. Тому дуже просимо Вас, коли йде про розмети, збирати вкладки ще навіть, заки Ви дістанете виказ (Ви це й робите, думаю) та старатися присилати нам аплікації не до 30-го ,а до 25-го дня місяця, щоб ми їх оформили скоро, спеціяльно при високих сумах забезпечення, коли ми мусимо їх провіряти через фірму ,яка робить перевірку і передавати реасекураційній компанії, коли йдеться про високі суми забезпечення. Бо тоді ми не встигаємо все це поладнати до дати висилки грамот — скажім — до 10-го дня наступного місяця. Таке маємо до Вас прохання-апель, а я обіцяю, що і ми будемо старатися з усім спішитися. Ми спішимося і пробуємо все зробити, щоб піти якраз Вам назустріч. Коли Ви порівнювали цю справу аплікацій із справою федерального, чи якогось там іншого податку (не знаю, як в Канаді його називають), що є якийсь реченець — скажім у нас до 15-го квітня, і що тоді дата поштового штемпля рішає, чи Ви встигли на час зі своїми податковими зізнаннями, це не зовсім добрий приклад. Поперше: ці податкові зізнання висилається раз на рік, а не щомісяця. Друге, як Ви платите податок, вони все від Вас його приймуть, навіть із спізненням. І вкінці третє: вони не мають обов'язку прислати Вам назад зворот Вашої надплати податку так скоро. Вони Вам можуть прислати ці гроші і за 60 днів після того, хоч мають обчислювальні машини (компютери) і всяку машинерію. Тому, якби Ви хотіли, щоб ми так працювали, як федеральний уряд, то ми багато гірше працювали б як ми тепер працюємо. Згода? Була проблема, що в статистиках не зараховано секретарям та організаторам, деяких нових членів, які були, власне, прийняті спізнено — з кінцем січня — тому тільки, що вони спізнилися на декілька днів. Ми були договорилися з нашим головним секретарем, про що знав і головний предсідник і головна касирка, щоб ми у випадках, коли секретар собі того бажав, такі аплікації, які прийшли 5-го, 6-го, чи пізнішого дня січня, приймали при кінці січня, але видавали грамоти з кінцем грудня. Такі грамоти були видавані з раніщою на один місяць датою. Ми узгіднили, що ці аплікації зараховуємо Вам до минулого року до Ваших досягнень, щоб Ви мали 10, 25, чи більше нових членів. Коли зайшли якісь помилки, то я вірю, що вони були помилками зробленими без злого наміру. Ми всі ці Ваші побажання прийняли до уваги, видали грамоти з датою 31-го грудня, і те, що Ви здобули, ми Вам зарахували до попереднього року.

Пан Гірняк дістав листа від члена, який називається Геррі Райнгард і якому 90 років. Цей член нарікав в листі до п. Гірняка, що він, хоч дістає „Свободу" даром, то все таки мусить платити вкладки, а його дивіденда є дуже малою. Він, очевидно, думає, що в такому віці він не повинен більше платити членських вкладок. Я думаю, що або той член не має 90 років, або не подав Вам всіх фактів. Бо в нас, як Ви знаєте, дивіденди всім членам, починаючи від тих, що покінчили 80-ий рік, виплачується уже у висоті їхніх 12-ти місячних вкладок. Цим самим член, який платить вкладки з передплатою „Свободи" і з фондами, дістає дивіденду, яка є рівною 12-ти місячним вкладкам, включно з фондами і передплатою „Свободи". Одним словом, він нам платить вкладки впродовж року, щоб зберегти свої права повноправного члена, а ми йому при кінці травня виплачуємо дивіденду, яка є, навіть, зворотом більшої суми, як річної вкладки, бо вона є зворотом 12-ти місячних вкладок разом з передплатою і фондами. Щобільше, тому, що він далі платить вкладки, він затримує всі права повноправного члена і може вносити прохання про допомоги. Це є дуже важливим аргументом для тих старших членів, які журяться, чому вони мають ще дальше платити Союзові вкладки. В дійсності цим всім старим членам Союз платить більше кожного року, як вони платять Союзові, зокрема тоді, коли вони крім дивіденди отримують допомоги.

Мгр І. Винник спитав про числа смертности членів і про те,, як пояснювати цю процентову цифру, 65.10% смертности наших членів? На чому вона базована і чому вона піднеслася, бо ми раніше мали смертність, яка була 54%, 57%, а найвища, яка була досі, це було 61%, в часі в'єтнамської війни, коли ми так дискутували, чи маємо цих молодих людей забезпечувати без обмежень. Тепер якраз в'єтнамська війна закінчилася, а в нас смертність підскочила, і я в моєму звіті подав Вам таке вияснення: в нас тепер є дуже багато членів, які кінчають свої двадцятирічні грамоти вивінувальні чи 20-літні платні, і вони мають 56 до 60 років, а деякі 50 до 55 років. Ви знаєте, що цих членів ми забезпечуємо поновно без лікарських оглядин до 55-го року життя на 1 000 дол., а до 60-го року життя на 500 дол. І власне серед цих членів, як Ви побачите з таблиці нашої статистики, є більші числа смертних випадків, як це було в попередніх роках. Ми можемо похвалитися, що ми всупереч всяким іншим асекураційним поглядам, якраз ввели те, що в нас і після 40-ого року життя багато членів можуть забезпечитися ще на 3.000, чи 2.000 дол., потім на 1,000, чи на 500 дол., без лікарських оглядин. Забезпеченеві установи видають великі грамоти на великі суми без лікарських оглядин, але тільки, звичайно, до 40-го, чи 45-го року життя, а дуже рідко до 50-го. Тепер ми якраз маємо велику смертність у цих випадках. Я це пояснюю не тому, щоб може тепер пропонувати, щоб ми завернули попередні рішення і вимагали лікарських оглядин для старших членів, але щоб вияснити, що власне більший наплив від власників виплачених грамот, аплікацій без лікарських оглядин, є причиною тих більших чисел смертних випадків. Бо вони приходять без лікаря, а за рік, чи за два вмирають і це власне робить різницю в статистиці. Мали ми теж групу малих дітей, в яких були два чи три випадки смертности півроку чи рік після видачі грамоти. І тут теж, ми приймаємо дітей до 10.000 дол. без лікаря. Ми прийняли були дитину на 3.000 дол., а вона померла за півроку. Всі документи, тобто зізнання організатора чи секретаря виказували, що вона здорова і може тут власне було б на місці наше прохання до Вас, до секретарів та організаторів, щоб Ви були трошки більше обережні. Ми знаємо, що Ви дитини в колисці не оглядаєте та що Ви не скажете розкрити ковдру і дати Вам подивитися на дитину, бо навіть, як вона махає руками і ногами, то це ще не значить, що вона здорова. Але саме, тут нам поковзнулася декілька разів нога тому, що є певні речі, які важко провірити і важко ствердити фактичний стан здоров'я даної дитини. А після обов'язуючих нас постанов, ми їх приймаємо без лікарських оглядин. Таких випадків було в нас три в минулому році. Я Вам повинен пояснити, що складається на цю процентову стопу 65.10% смертности. Це є нічого іншого, тільки статистика базована на віці членів, які вмерли і роках важности грамот. В додатку до цього всього вона базована на таблицях смертности ще з 1958-го року, на підставі яких ми уклали наші вкладки. Отже таблиці смертности з 1958-го року казали, що має вмерти стільки і стільки людей. Тепер вмирає їх значно менче, бо сподівана смертність зменшилася та сподіваний вік збільшився. І тому процентова стопа ніколи не доходить до 100, бо це було б катастрофою. Отже це є процентове відношення дійсних смертних випадків до сподіваних випадків смерти. Ця статистика, це процентове відношення, базоване на віці члена, коли він вступив до Союзу, віці коли він помер, і тим самим на роках важности грамоти.

Далі мгр Винник питав про членство, яке падає, але якого сума забезпечення зростає. Я думаю, що ми годимося з ним, що членство зменшується, а сума забезпечення росте. Що більше, я в своїх звітах старався підкреслювати ці дві речі: що членство паде, а сума забезпечення зростає. Також я дав вияснення до моїх таблиць, в яких звернув увагу, що підвищення суми забезпечення наших членів, чи то пересічної суми забезпечення, чи то загальної суми забезпечення — найбільше зросло, користаючи з того, що в нас збільшилося число акцидентових грамот. Бо Ви знаєте, що в нас членство падає в департаменті молоді, так само членство падає в департаменті дорослих, а зростає в акцидентових грамотах, які є на суми по 5.000 дол. Отже воно дає плюс в сумі забезпечення, коли ми говоримо про загальні суми забезпечення, але воно виглядає менше відрадно, коли ми порахуємо, що в цих загальних сумах забезпечення є суми акцидентових грамот. Все таки, коли ми проголошуємо певні цифри, то, ясна справа, ми, як то кажуть американці, „путінг бест фут форвард". Ми тоді кажемо, що ми зросли на три і пів, чи чотири мільйони долярів. Коли ми подаємо статистику, скільки маємо членів і скільки виносить їх сума забезпечення, то ми до загальної суми забезпечення враховуємо не тільки всі грамоти молодечі, дорослі, АДД, виплачені грамоти і на безплатному продовженні, але ми додаємо ще там суми додаткового подвійного забезпечення і забезпечення платників у департаменті молоді. Так ми переходимо 140 мільйонів долярів. Але собі ми можемо тут сказати, що ми лише хочемо показати себе у кращому світлі назовні, але в своїй родині ми можемо признатися, що воно не є аж так весело.

Тут ще тільки нав'яжу до справи організаційних винагород за забезпечування нових членів, щоб ми могли краще попрацювати і мати аплікації на більші суми забезпечення. Щоб ми зробили більший натиск на суми забезпечення, власне тому в моєму звіті є згадка, що добре було б зревідувати — змінити наші таблиці організаційних винагород відділовим секретарям так, щоб за вищі суми забезпечення давати більші — не пропорційно до суми, але ще більше підвищувати — організаційні винагороди. Наприклад: там є подано, що за 1,000 дол. ми платимо 10.00 дол. винагороди, за 2.000 дол. забезпечення раджу давати не 20.00, але 22.00 дол., за 3.000 забезпечення не 30.00, тільки 36.00 дол., а за 4.000 дол. забезпечення даймо 50.00 дол. винагороди, щоб заохотити наших організаторів і секретарів (не говорю про обласних, бо вони не дістають від числа членів заплати), але щоб заохотити тих других — відділових, щоб вони продавали грамоти на великі суми забезпечення. Для прикладу, як ділає в нас на деяких організаторів чистий рахунок числа членів, розкажу Вам один такий випадок, не називаючи імен чи прізвищ. В нас потрапив один організатор, відділовий, навіть не секретар Відділу, зорганізувати в своїй родині одного члена, на 8 грамот по 500.00 дол., свого власного сина, вісім разів по 500.00 дол. Тоді він вже мав 8 грамот і йому бракувало ще тільки дві, щоб стати чемпіоном, будівничим УНСоюзу, мати надзвичайну додаткову винагороду, мати фото у „Свободі" і всякі почесті. Власне тому я раджу більше акцентувати високі суми забезпечення, а не підповідати деяким організаторам таку, як я згадав, калькуляцію.

П. Роман Слободян питав, чи можна звільнити членів від вкладок. Дуже дякую, бо знаю, що Ви мені подасте поміч, заторкуючи це питання. Коли є договори, що за дані грамоти вкладки є платні впродовж цілого життя, ми правно не можемо звільняти власників цих грамот від вплачення вкладок. Але можемо їм давати такі користі, щоб вони вже до тих забезпечень не докладали, а радше з них за життя скористали. Цими користями є дивіденда — рівна 12-ти місячним вкладкам, допомога в додатку до дивіденд — звороту вкладок і можливо, що ці якісь додаткові користі будемо давати так, як колись було пропоноване, щоб всі наші члени, які мають 80 або більше років, могли скористати з одпотижневого безплатного перебування на Союзівці. Таке було колись рішення, але вони не так радо самі їдуть на Союзівку. Але, як бачите, була тут наша добра воля допомогти цим старшим членам. Також дякую п. Романові Слободянові за звернення нашої уваги на одну помилку. Нагорі таблиці про смертність наших членів є написано, що це смертні випадки за 1972 рік, але в нижчій колюмні в наголовку є поданий рік 1971-ий. Я вже поправив цю помилку.

П. Тарас Шмагала питав мене про те, чому досі він не дістав конкретної відповіді, коли йде про сирітські допомоги — сирітське забезпечення. Я йому вже вияснив особисто, так, що він вже знає моє вияснення. І Ви всі знаєте це вияснення, бо він, я думаю, лише помилково написав у звіті, що він не дістав остаточної відповіді. Бо минулого року на наших річних нарадах я звітував про цю справу, і це теж подано в моєму друкованому звіті, що ми старалися ввести забезпечення, чи допомоги нашим сиротам, і що ми натрапили в цьому на одну велику трудність. Ми зможемо виплачувати допомоги нашим сиротам тільки тоді, коли в нашому статуті буде переведена зміна, що наш допомоговий фонд має також бути використовуваний на виплати для сиріт, бо тепер статут признає лише виплати допомог для хворих і нездібних до праці. Тому ми мусимо це зробити лише через зміну статуту, тобто почекати до рішення наступної Конвенції, або ми можемо ввести нову грамоту забезпечення для дітей, збирати вкладки і давати їм ці бенефіти. Але й пан Шмагала так думав і ми всі з тим погожувались, що ми хочемо дати нашим сиротам, щось без того, щоб ми від них збирали додаткові вкладки. І тому ми думаємо все таки запропонувати на Конвенції цю маленьку поправку в статуті, щоб ми могли круглим сиротам членам УНСоюзу, батьки яких були теж членами УНСоюзу, виплачувати якісь допомоги. Про все це я вже докладніше говорив і ми навіть вже згадували, які це будуть ставки на місяць, та на які суми мали б бути забезпечені їхні батьки. Отже відповідь в цій справі вже була але, ясна справа, вона нас не вдоволяла, бо тим самим ми відклали полагодження цієї справи, хоч про неї не забули. П. Тарас Шмагала питав теж про функції членів Екзекутивного Комітету. Я дав відповідь на це питання, коли вияснював д-рові Футаєві.

П. Андрій Джула — дуже слушно звернув увагу на те, що секретарі є дуже важливими в Союзі. Мушу тут заявити, що якби я не знав, що вони є важливими, то це вже було б дуже зле. Бо я з ними маю постійний зв'язок, співпрацюю, та листуюсь так часто, а Ви знаєте, яке це велике листування. Отже я знаю їхні всі болі, жалі і всі потреби. Може не всі, може мені часом чогось хтось з них не скаже, але я завжди готовий їх вислухати. Коли ми вислали таблиці винагород за 1972-ий рік, ми мали певні зміни в тих таблицях винагород. І хоч там було грубим чорним друком написано, що вони є виплачувані піврічно, то я признаю рацію п. Джулі, що ліпше було ще раз на те звернути увагу. Ми сподівались, що Ви всі і всі секретарі будуть читати таблиці, а вони, як бачите, не читали, бо думали, що вони такі самі, бо вони подібно виглядають. Тому на другий раз, коли будемо висилати таблиці, дочіпимо маленьку картку — нотатку „зверніть увагу на зміни". Коли йде про справедливість, чи несправедливість в цих змінах, то прошу тільки звернути увагу на одне: коли раніше ми виплачували такі додаткові винагороди за більше число членів за цілий рік, то ми платили 3.00 дол. за кожного члена, коли організатор на протязі року зорганізував 10 або більше членів, 5.00 дол., коли він мав 25 або більше членів, та 8.00 дол., коли він мав 50 членів на рік. А в 1972-му році за 10 членів за півроку — ми давали не по 3.00 але по 4.00 дол. за члена, за 25 членів або більше ми давали не по 5.00 але по 8.00 дол. за члена — отже ми підвищили ставки. Чому ми це зробили? Тому рік і два, тут, на цих самих нарадах, була дискусія і пропозиції, що ми повинні старатися скоріше виплачувати винагороди секретарям і організаторам за їх працю, бо вони мусять задовго чекати на гроші Наша інтенція була піти трошки назустріч тим бажанням. Я особисто був би за тим, щоб ми, навіть, щокварталу, відразу виплачували і звичайні і додаткові винагороди, але тоді ми ще більше роздробили б ці вимоги, це мінімум, і тоді організатор скаазвби: „Я буду збирати за цілий рік всіх членів і пришлю їх Вам тільки в одному кварталі". І тут є небезпека ,що секретар буде збирати (призбирувати) у шуфляді аплікації, щоб прислати всіх 10 за певний період часу... Коли Ви хочете брати до уваги щось такого, щоб ми давали спеціяльні винагороди за 5 членів, то вже є великою проблемою. Бо як далеко ми підемо і будемо уважати, що це є спеціяльні винагороди й організатори заслуговуватимуть на такі виплати. Думаю,. що саме тут треба звернути увагу і почати більші суми винагород за вищі суми забезпечення. Ще раз підкреслюю, що це є, власне, нашою проблемою. Але ми Ваших думок послухаємо, коли будуть рекомендації і т. п. і поговоримо. Я тільки Вам вияснюю, чим ми керувалися, коли ми ввели такі чи інші зміни. Ви скажете свою думку, бо нічого, що досі було рішене, не обов'язує на довгі роки, тільки радше на даний рік, а на другий рік може бути інакше. Тут, на цій залі були дискусії на цю тему і на Екзекутиві ми дискутували. Справу винагороди на цей рік ми обговорювали на двох засіданнях Екзекутиви і вже думали, що затвердили, а потім завернули на другий раз, бо в нас була розбіжність думок і тому Ваші думки про ці справи, очевидно, для нас цікаві. Отже, справа ясна, ми хотіли б піти назустріч секретарям і давати їм скоріше гроші. Ми стараємося завжди іти назустріч секретарям, та бути постійно готовими їм допомогти, якщо йде про аплікації, чи про винагороди, чи про інші справи. Бо ми таки є абсолютно певні, що секретарі в нас є дуже важливими і таки фактично першими, коли йде про союзову працю, першими коли мова про організування членів і першими, коли йдеться, взагалі, про існування Союзу. Дуже дякую!

Пам'яті сл. п. Володимира Гірняка

Сл. п. Володимир Гірняк

Родина Гірняків велика, а прізвище Гірняк можна зустрінути в Україні майже в кожному селі. До наймолодших фанатиків з Гірняків належав сл. п. Володимир Гірняк, якого віндзорська громада Канади поховала у вівторок 11-го вересня цього року.

Володимир Гірняк завжди був здоровим, але яких два роки тому, його здоров'я погіршало. Він не послухав порад, щоб надто активно не працювати, а все пробував бути зайнятим. Останньо приготовляв до друку велику історію Українського Національного Об'єднання в Канаді. Організація не могла знайти кращого хронікаря від нього. Він разом з першими стрільцями, що „сірим шнурком летіли" до Канади писав і творив нову історичну добу канадської України. І коли перестав працювати на щоденний прожиток взявся до праці над новим станом українського поселення Канади, але не докінчив, залишилося всього 300 сторінок, великого монументального діла, решта рукописів чекали дальшого його оформлення. Просив і мене написати про те, що знаю, і це я зробив.

У двадцятих роках Канада мала ще коні й вози. Те саме було і в ЗСА. Важко було новим емігрантам працювати на канадських фармах за „шостий спіп". Треба було видержати і мати надію на краще. Стрілецька Громада Канади, а за її почином Українське Національне Об'єднання, об'єднали тих обездолених лицарів абсурду, що дало їм програму і духове підкріплення. Виросло в Канаді нове життя, нові люди нове покоління. Згадую про ті речі, щоб нова політична еміграція знала, що т. зв. стрілецька еміграція Канади і Америки попала за океан під час безробіття. Ледве дехто мав авто, а виїхати за місто було лише мрією не те що тепер, коли то нова еміграція їздить по світу вздовж і повперек. Лише сильні тілом і духом могли видержати, доробитися, виховати дітей і допомагати Україні тут і там. До таких належав Володимир Гірняк. Працював для Стрілецької Громади, УНО і УНСоюзу, якого був через 3 каденції головним контролером. А перед і потім був обласним організатором. Він був головою Будівельного комітету, що зібрав гроші і людей і побудував дім УНО в -Торонті.

В понеділок 10-го вересня ц. р. зібралася жалобна громада Віндзору в погребовім заведенню, Приїхав головний предс. УНСоюзу Иосип Лисогір, а теж приятелі з Детройту, кол. гол. радний В. Дідик, Іван Червак, Василь Папіж, В. Кошильовський, секретар 175-го Відділу УНСоюзу Я. Базюк, Іван Ващук кол. гол. контролер. всіх їх годі вичислити. З Чикаго прибули кол. гол. контролер Іван Іванчук з дружиною, Микола Олек, кол. голова Окружного Комітету УНСоюзу, Стефанія Пуцило вдова по касирові УНСоюзу, Іван Івасюк невтомний спортовий директор.

У понеділок, в погребовім заведенню промовляли гол. предс. Иосип Лисогір і Іван Іванчук, а відтак запрошені гості зійшлися у п. Мудрого, який приймав перекускою.

У день похорону при виході з каплиці присутні відспівали „Чуєш брате мій", проповідь виголосив о. декан Джурман. На поминках в домі УНО один з братів Косіковських зорганізував хор в церкві і вів перед у пісні „Чуєш брате мій".

На поминках промовляли: Вол. Дужий УСС, Семен Корбан від Відділу „Стрілецької Громади", І. Назаревич від УНО, великий звеличник В. Гірняка Самець і інші. Програмою проводив В. Дідик і п-і Зелена. Домовину несли двох стрілецьких репрезентантів Павло Дуда і Степан Куропась, двох членів УНО І. Назаревич та двох репрезентантів УНСоюзу І. Іванчук і І. Ващук.

Шлях великого народного робітника скінчився. Важка дубова домовина замкнулася на віки, і помандрувала до Вінніпегу на місце вічного спочинку. Треба признати віндзорській громаді, що вміла належно зорганізувати і перевести останню прислугу для свого члена, який був не лише канадцем але й американцем, де працював довгі роки. Домовина вкрита синьо-жовтою китайкою, і, завершена шапкою мазепинкою свідчила про те кого похоронено.

Степан Куропась

ЗАГАЛЬНА АМНЕСТІЯ в ЙОРДАНІЇ

У висліді погодження між Йорданією, Єгиптом і Сирією та відновлення об'єднаного протиізраїльського фронту, король Йорданії Гуссейн проголосив загальну амнестію для всіх цих членів Палестинського визвольного руху, які в минулому виступали проти нього, а навіть намагалися його повалити. Між амнестованими находиться провідний палестинський діяч Мохаммед Дауд Одег (Абу Дауд), лідер групи Аль Фатаг. Палестинські революціонери двічі намагалися силою звільнити його з ув'язнення.

НЕ ПОВТОРЯЙМО СТАРИХ БЛУДІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

приєднання Криму до Української ССР. Як головні причини подано: територіяльна близькість Криму до України, спільність їх економіки і факт тісних господарських і культурних зв'язків. Внаслідок цього акту, Крим став частиною державної території України. Тому участь окремого представника Криму в Паризькім Бльоку, що його очолює президент України в екзилі, є політично незрозумілим, недоцільним і створює небезпечний прецеденс на майбутнє. З уваги на виїмкове стратегічне й економічне значення Криму для України, ця проблема також вимагає спільного узгіднення нашого становища.

Згадані тут проблеми повинні розглядатись під кутом соборно - державних інтересів України в майбутньому, на випадок політичних змін в Центрально-Східній Европі, що може потягнути за собою і територіяльні зміни на цьому обширі. Наведені міждержавні акти дають цілий ряд позитивних міжнародоправних аргументів в нашу користь, які ми повинні розробити тепер, поки час, інформувати світ про наше становище. Оскільки СКВУ включиться до праці й на терені Об'єднаних Націй, що ми всеціло піддержуємо, то узгіднення нашого становища до згаданих проблем є абсолютною конечністю. Тому вважаємо можливим і потрібним відбути під час Конгресу політичну конференцію „на вершинах", яка повинна виявити становище українців до цих проблем ще перед нашим вступом на терен Об'єднаних Націй. В Об'єднаних Націях мусітимемо давати відповідь на ці та інші подібного характеру проблеми, і ця відповідь матиме характер становища українців, як цілости. Тому наведені проблеми повинні бути розглянені й узгіднені на відповіднім українськім форумі.

Така ділова п о л і тична конференція може дати добрий початок для подібних зустрічей в майбутньому, що було б в найкращому інтересі визвольної справи України. Живемо в добі діялогів, коли ворожі політичні системи знаходять потребу й підстави для замирення та вирішування с п і л ь них справ. Тож не бачимо жадних перешкод для такого замирення між братами на форумі української визвольної політики.

СПІВПРАЦЯ ОСТРОВІВ НА ПІВДНІ ТИХОГО ОКЕАНУ

У висліді конференції 17 держав-островів, положених на півдні Тихого океану, вирішено розпочати вже з 1974 роком заходи для співпраці на різних ділянках з метою поправити умови життя на цих островах. Досі цими справами займалася Комісія Південного Тихого океану, в склад якої входять ЗСА, Велика Британія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія і самостійні держави Західна Самоа, Науру та Фіджі. Ця конференція засудила французькі атомові випробування на цьому острові.

СПИСОК ДАТКІВ Ч. 1
на Організаційний Фонд Другого Конгресу СКВУ

ЧИ ВИ ВЖЕ СКЛАЛИ ДАТОК НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ?!

? ? ? ? ? ? ? ? ?

які вплину до каси Організаційної Комісії Другого Конгресу СКВУ в Торонті до 31. 8. 1973 р.

I. СПИСОК ДАТКІВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСІБ

по 250.00 дол.: Роман Вжесневський, Торонто 250.00
по 150.00 дол.: Михайло Шафранюк, Торонто 150.00
по 100.00 дол.: д-р Осип Бойко, Харитон Браєр, д-р Ігор Гадач, мгр. Володимир Кліш, д-р Модест Мицик, Володимир Пальчук, Нестор Ріпецький, д-р Павло Смильський, усі з Торонта, Дмитро Восчко, Гамільтон, О. Сковорода, Іслінгтон, 1,000.00
по 50.00 дол.: інж. Адам Бабич, д-р Іван Василенко, д-р Петро Глібович, мгр. Богдан Кальба, Павло Кіт, інж. Роман Романчукевич, інж. Михайло Селешко, Василь Ситник, інж. Омелян Тарнавський, усі з Торонта, і Микола Плавюк, Грімзбі 500.00
по 25.00 дол.: мгр. Євген Мастикаш і Михайло Коростіль, Торонто 50.00
по 10.00 дол.: Катерина Бігус, Маріян Козій і Марія Норяк, Торонто 30.00
Усі разом $1,980.00

II. СПИСОК ДАТКІВ ЕКОНОМІЧНИХ УСТАНОВ

1. Українські кредитівки з Торонта: а. Українська Кредитова Спілка — 1.500.00, Українська Кредитова Кооператива „Будучність" — 1.250.00, Кредитова Спілка „Союз" — 1.000.00, Кредитова Спілка при Церкві МБНП — 1.000.00, Кредитова Спілка при Церкві св. о. Миколая — 170.00, Кредитова Спілка при Церкві св. свщм. Йосафата — 100.00, разом $5.020.00
2. Українські кредитівки в Канаді з-поза Торонта: Українська Кредитова Спілка у Віндзорі — 100.00, Українська Кредитова Спілка „Нова Громада", Саскатун — 100.00, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, Вінніпег — 50.00 і Українська Національна Кредитова Спілка, Монтреаль — 50.00, разом $300.00
3. Українські економічні підприємства з Торонта: Українська Торговельна Гуртівня „ЮБІЕП Трейдінг Ко. Лтд." — 1.000.00, Українська будівельна фірма „Сейфвей Констракшен Ко. Лтд." — 250.00, разом $1.250.00

Датки економічних установ разом $6.570.00

III. СПИСОК ДАТКІВ УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ вплачених із зголошенням участи у Другому Конгресі СКВУ

по 150.00 дол.: Відділ КУК у Гамільтоні; по 100.00 дол.: Крайова Екзекутива Українського Національного Об'єднання в Канаді, Головна Управа Ліги Визволення України в Канаді, Головна Управа СФУЖО, Філядельфія, Головна Управа Української Стрілецької Громади в Канаді; по 65.00 дол.: Головна Управа Антибольшевицької Ліги в Австралії та Новій Зеляндії; по 50.00 дол.: Головна Управа Братства УСС-ів у США, Централька Управа Братства Українців Католиків в Канаді, Головна Управа Української Громади у Валенції, Венесуеля, Головна Управа Українського Золотого Хреста у США, Головна Управа Української Гетьманської Організації у США; по 49.95 дол.: Крайова Управа Союзу Українців у Великій Британії і Крайова Управа Об'єднання Колишніх Українських Вояків у Великій Британії; по 25.00 дол.: Крайова Управа Т-ва Українських Інженерів у США, Центральний Комітет Українського Робітничого Союзу у США, Головна Управа Братства колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії УНА в Канаді, Крайова Управа Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА у США, Головна Управа Т-ва Колишніх Вояків УПА у США, Головна Управа Організації Оборони Лемківщини у США, Головна Рада Наукового Т-ва ім. Шевченка у США, Головна Команда Союзу Ветеранів Українського Резистансу у США, Головна Рада Українських Громадських Організацій у Бельгії, Епархіяльна Управа Ліги Українських Католицьких Жінок у Саскатуні; по 20.00 дол.: Центральний Комітет Спілки Української Молоді, Бельгія, та Головна Управа Українсько-американської Жіночої Допомогової Організації, США; 15.00 дол.: Управа Українсько-американської Асоціяції Університетських Професорів у США.

Всі разом $1.269.40

IV. ПРИБУТОК З ІМПРЕЗ,

влаштованих Фін. Підкомісією 2-го Конгресу СКВУ в Торонті. $1.064.43

Разом усіх прибутків на Фонд 2-го Конгресу СКВУ вплинуло до каси Організаційної Комісії в Торонті до дня 31 серпня 1973 р. $10.883.83

•

Збірку датків на Організаційний Фонд 2-го Конгресу СКВУ проводять також Централі КУК у Вінніпезі із своїми Відділами по всій Канаді, а на терені США Централя Українського Конгресового Комітету Америки із своїми тереновими Відділами. Вони своєчасно проголосять висліди збірок датків на Організаційний Фонд 2-го Конгресу СКВУ.

Усім нам зовсім очевидно і зрозуміло, що всебічна підготовка та успішне відбуття 2-го Конгресу СКВУ пов'язані з великими коштами, що становитимуть приблизно 100.000.— долярів. Успішне відбуття Другого Конгресу СКВУ в Торонті від 1-4 листопада ц. р. — це справа нас усіх, і за ми несемо за це відповідальність. Хай нікого з нас не забракне між жертводавцями на фінансові потреби СКВУ. Тому всі ми без виїмку

ЩЕ СЬОГОДНІ СКЛАДІМО НАШ ДАТОК НА ФОНД ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ!

Датки на фонд 2-го Конгресу СКВУ із США вплачувати до Централі УККА: Ukrainian Congress Committee of America, 302 West 13th St., New York, N.Y., 10014, або до свого Відділу УККА, зазначуючи, що це даток „на фонд 2-го Конгресу СКВУ".

Торонто, 10 вересня 1973 р.

ЗА ФІНАНСОВУ ПІДКОМІСІЮ ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ в ТОРОНТІ

д-р Осип Бойко, голова — Володимир Пальчук, секретар

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ВІДДІЛ ЛЬОС АНДЖЕЛЕС
у глибокому смутку повідомляє,
що 3-го вересня 1973 р., несподівано помер,
член-меценат Українознавчих Студій при Гарвардському Університеті.

бл. п. Д-р ВОЛОДИМИР ПРУЦ

ПОХОРОН відбувся 8-го вересня 1973 р. на Кальварійськім Цвинтарі.

В глибокому смутку —

УПРАВА
ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ВІДДІЛ ЛЬОС АНДЖЕЛЕС

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 3-го вересня 1973 р., по довгій недузі, упокоїлася в Бозі на 64-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п. СОФІЯ з МЕДИЦЬКИХ ЖУК

ПОХОРОН відбувся 6-го вересня 1973 р. в год. 9-ій рано з похоронного заведення Бугай до церкви Непорочного Зачаття ПДМ. По Службі Божій відпроваджено на католицький цвинтар Mt. Olivet, Detroit, Mich.

В глибокому смутку:
муж — ЙОСАФАТ
донька — ЛЮБОМИРА з мужем д-р ТОМА МАРРОКО й сином МАРКОМ
син — ЗЕНОН РОМАН
сестра — АННА з мужем суддя ВОЛОДИМИР СТЕТКЕВИЧ
сестрінка — БОГДАНА з мужем МИРОСЛАВОМ МЕЛЬНИЧУК і дітьми
сестрінок — д-р АЛЕКСАНДЕР СТЕТКЕВИЧ з дружиною ОЛЬГОЮ й сином
сестрінок — д-р проф. ЯРОСЛАВ СТЕТКЕВИЧ
сестра — ВІКТОРІЯ, по мужеві ЛИСИН
сестрінка — НАТАЛКА з мужем МИКОЛОЮ ЛЕСІВ і дітьми
сестра — ЯРОСЛАВА з мужем д-р АНДРІЙ КОГУТ
сестрінка — ЛІДА з мужем ЙОСИФОМ БОНДРА й синами

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Незабутньої СЕСТРИ

бл. п. Генералової ФАТИМИ ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО

буде відправлена
ПАНАХИДА
в суботу, 29-го вересня 1973 року
о год. 6:30 вечора
в українському православному соборі
св. Володимира, Чикаго, Ілл.

до участи в якій запрошують:
ОЛЕНА ДУНІЧЕВСЬКА та КАЛІСТА Ф.-ЧОПІВСЬКА — сестри
інж. М. Ф.-ЧОПІВСЬКИЙ — шваґер

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Дорогого МУЖА

ОЛЕКСИ ШЕВЧУКА

буде відправлена
в церкві св. Юрія у Ню Йорку
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
у неділю, 30-го вересня 1973 року
в 10-ій год. ранку

Родину, Односельчан і всіх Знайомих, прошу згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина МАРІЯ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, ТАТА, БРАТА і ШВАҐРА

бл. п. інж. РОМАНА В. БАРАНСЬКОГО

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в четвер, 27-го вересня 1973 року
о год. 7:30 вечора
в українській католицькій церкві
св. Михаїла
при Чеснат вул. в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

Просимо згадати в цей день Покійного в своїх молитвах.

РОДИНА

„Літній сезон" української громади в Маямі

„Кампанія прикрашування міста Маямі". На фото мейор міста Маямі з членами міської управи та українськими учасниками: Миколою Ракушем, Юрком Серною, Зеноном Осташем, Петром Гнатюком, А. Волошняком та Марією Боган. Серед них міс Маямі.

Маямі, Флорида. — Літні місяці на Флориді, як на всьому півдні, не сприяють будь-якій активності. Все таки, цей „мертвий сезон" не був мертвим для української громади в Маямі, представники якої взяли участь не тільки в кампанії прикрашення міста, але також у підготові і влаштуванні мистецької виставки та у відзначенні Тижня поневолених націй. Додатково на терені міста була переведена збірка на ювілейний фонд НТШ, яка дала 2,158.00 дол. Збіркою займалися М. Ракуш, Ю. Серна та З. Осташ. Голова Відділу УККА в Маямі Микола Ракуш перевів збірку підписів під петицією до ООН в обороні переслідуваних в Україні культурних діячів. Літній сезон у Маямі починається вже на початку червня і якраз тоді в днях 1-3 червня українці взяли активну участь у міжнародному фестивалі, на якому була українська мистецька виставка та мистецька програма з участю хору і танцювальної групи. Участь української групи була під проводом Центрального Комітету Українських Організацій Маямі. Фрагменти з імпрези були висвітлювані на телевізії. Тиждень поневолених націй було відзначено під кінець липня. 27 липня мейор міста Маямі видав в цій справі спеціяльну проклямацію, яку вручив Комітетові Тижня поневолених націй. Українську групу репрезентували: о. М. Горошко з Української Православної Церкви, М. Ракуш — голова Відділу УККА в Маямі та члени управи Відділу УККА — Надія Мудрейко і Соня Серна. Українці приймали участь у маніфестаційному поході вулицями міста та у вічу у Бей Фронт парку. Місцева телевізія інформувала широко про Тиждень поневолених націй мешканців Флориди.

Ефект нових законів на продаж наркотиків поміж студентами

Ню Йорк. — На підставі інтерв'ю із адміністраторами коледжів в „Ню Йорк Таймсі" подано, що відколи 1-го вересня ц. р. увійшли в правосильність нові державні закони, після яких застосовують кару досмертної в'язниці за продаж наркотиків — зменшився цей продаж поміж студентами. Деякі з продавців ще обмежують себе до маріхуани і гашишу. Також стверджено, що адміністратори таких коледжів, як: Колумбійський, Сиракюзький, Нюйоркський і Стоні Брук університети (в якому останньо розігравалися сцени найбільших арештів за наркоманство) стараються усвідомлювати студентів проти наркоманства, закуповуючи місця в шкільних кемпусових журналах, розповсюджуючи памфлети, наклеюючи відозви і переводячи зі студентами дискусії. Можливість досмертної кари відібрала відвагу продавати такі наркотики, як: кокаїну, ЛСД, мескаліну й інші стимулянти. А навіть ті, що ще курять маріхуану, не мають при собі таких великих запасів, як у минулому. 21-літній студент Корнел університету сказав: „Хіба варто далі цим займатися — завеликі кари! Тим більше, коли останньо ввели досмертну кару, хто схоче пропутати життя в той спосіб?" Та деякі студенти і адміністратори ставляться з певним скептицизмом до тривання цих законів і тому вважають, що послаблення вживання і продаж наркотиків, можливо тільки тимчасові.

80-ліття полковника Петра Содоля-Зілинського

Петро Содоль-Зілинський це — легендарний сотник у поході на Крим під командою полковника Петра Болбочана. 14-го липня ц. р. полковник Петро Содоль-Зілинський вступив у 81-ий рік свого бурхливого життя. Син Київщини. У рідному селі кінчав народну школу, гімназію в Києві, потім бачимо його в Єлісаветграді, далі у Военному училищі, у Вільні, а в 1915 році в поході ген. Самсонова на Східні Пруси де його розбито. З того то походу повернулось заледве кілька осіб, в тому сотник Содоль-Зілинський і за хоробрість він дістав хрест св. Юрія, IV ступеня, найвище відзначення, яке могло бути в тодішній царській армії в рангі сотника. Бачимо далі нашого Ювілята в столиці Києва, як зриває червоні прапори й кидає під ноги всяким Рафесам у Центральній Раді, які тоді боролися не за Україну, а за всесвітню революцію. І ці революціонери вимагали від полковника Петра Болбочана покарання молодого старшину за зневагу ідеалу „революції". Та полковник П. Болбочан не виконав їхнього божевільного наказу, тому що був такої самої думки, як й ті, що зривали червоний прапор. Бачимо далі нашого Ювілята в славному поході на Крим, де вславився славою і хоробрістю і недаром дістав назву — легендарного сотника. Потім бачимо його на різних відтинках нашої визвольної боротьби. У поході на Крим, був комендантом І-го куреня 2-го Запорізького полку. По нашій програній опинився у Вадовицях, а звідсіля „дядьки отечества" чужого запроторили його до Бомб'я. Втікає в Калужчину, і тут переховується деякий час в о. Пайкоша. Із 1922 року студіює в ВВаршавськім університеті філософію-логіку. Деякий час по скінченні студій навчає в гімназії в Яслі на Лемківщині. Після того господарює в Галичині до 1939 року, по приході большевиків працює в кооперації в Ярославі. Знову в 1941 році повертається в Галичину, де його покликано до школи старшин у Львові на вул. Мохнацького. А дальші події: ісход на Захід, табір у Німеччині — Ляндсгут, а із 1949 р. побут в Америці. З того часу по сьогоднішній день він є головою Т-ва Запорожців ім. Петра Болбочана. Нині наш Ювілят проживає в чудовому козачому Зимовику в Напаносі; ця місцевість недалеко за Сумівською оселею. Козачий Зимовик прекрасним положенням перевищає всі наші оселі і землі, там 12 гек тарів. Ювілят в доброму настрої, доглядає свій зимовик і припроваджує його до порядку, в ліску — сосна, що їй 700 років. — Дай Боже, щоб сповнились ще мрії нашого Ювілята й діждався волі для свого народу.

Петро Ямняк

ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ СВІТ

(У 75-тиліття)

Серед сучасних українських діячів в ділянках журналістики, науки, громадського й церковного життя на чужині звертає на себе увагу постать Івана Васильовича Світа. З його багаторічної енергійної діяльности словом, чином і пером та багатющого і н т електуального дорібку бачимо, що в основному є він одним з найвидатніших знавців українського життя в Азії, зокрема у XX столітті.

Іван Світ

Про небуденність цієї скромної людини особисто й в українському зорганізованому житті свідчить його химерний і діяльний життьовий шлях. Народжений 27 квітня 1897-го р. в Старобільщині, на Слобожанщині, він закінчив духовну семінарію у Харкові, в міжчасі побував на Донбасі, потім студіював в Харківському університеті. Революція й бажання дістатися до Америки перекинули його, через Сибір, на довший час до Владивостоку. При тому побував він в Японії. Протягом дальших скитальчих мандрів опинився він, на довший час, у Харбіні, в Манджурії, потім переїхав в Шанхай до Китаю. Черговим етапом його життьової мандрівки було м. Тайпей — столиця острова Формози. Врешті його давня мрія дістатися до Америки здійснилася. З Тайпею він переїхав у Джуно — столицю Аляски. По деякому часі, переїхав вздовж через Канаду, а потім замешкав в Ню Йорку, ЗСА. В міжчасі побував в Сіятлі — столиці стейту Вашингтон та кількакратно відвідав Денвер — столицю стейту Колорадо.

Цю життьову путь відбував Іван Світ спочатку сам, а від 1923-го р., вже протягом понад 50 літ, в супроводі дружини Марії Микитівни, педагога й талановитої артистки українських далеко-східніх театрів.

Із-за непересічних здібностей і невгомонної вдачі, став Ів. Світ, замість наміреного математика, поступенно мєтким журналістом, редактором і видавцем кількох українських і чужинецьких часописів на Далекому Сході Азії, зокрема „Манджурського Вістника" (впродовж п'яти літ!). Одночасно був він постійним дописувачем до „Свободи", „Діла" й інших українських часописів в Европі й Америці. Був він також і є науковим дослідником історії українців Азії та історії української еміграції взагалі, міжнародно відомим філяделістом, визначним українським громадсько-політичним та церковним діячем. Ів. Світ є віддавна членом історико-географічно-видавничого товариства Гаклюйта у Лондоні. Згодом став також членом-кореспондентом УВАН у ЗСА, членом УІТ-ва та багатьох інших українських і чужинецьких організацій та установ.

Одночасно — він автор численних розвідок у вищезгаданих царинах в українській, московській, японській та англійській мовах. Вони складаються з кільканадцяти книжок і брошур, мапи Зеленої України та понад двох тисяч статтів і заміток, розкиданих по часописах усього світу.

У минулому році опублікував Ів. Світ, в серії видань УІТ-ва, том, коло 408 сторінок друку, ілюстр., п. з. „Історичний огляд і спостереження про українсько-японські взаємини впродовж 1903-1945 рр" (Ню Йорк, 1972).

Сьогодні Іван Світ невтомно й далі працює над „Історією українців в Азії, у трьох томах, над розвідками про „Гетьмана Дам'яна Многогрішного", „Отця Агапія Гончаренка" та над іншими творами свіжішої тематики, як „Україніка в творах проф. д-ра Юрія Вернадського", визначного історика, що недавно помер у червні 1973 року.

Такою є, в загальних зарисах, унікальна, многогранна й плідна сильветка Івана Васильовича Світа, довголітнього, заслуженого та яскравого представника нечисленних вже ідеалістів старшого українського покоління.

Лев Биковський

РОЗБУДОВУЙМО СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ши на ту ціль 400.00 долярів. Кандидатів на стипендистів пропонують українські організації в Бразилії. Вимогою для одержання стипендії є крім незаможности, знання української мови і участь аплікaнта в українськім організованім житті (для старших).

Подібну стипендійну акцію почав вести і Відділ Суспільної Опіки Союзу Українських Організацій в Австралії під проводом рефірінтки Суспільної Служби, Софії Ваврик, уділюючи стипендії в Південній Америці та Німеччині. Але, назагал Суспільна Служба у нас ще не має великого зацікавлення, немає традиції, вона дуже поволі народжується в нашій побутовій дійсності. Серед нашого зорганізованого життя ще й далі ставиться наголос на політичну та національну активність, тому довго ще прийдеться освідомлювати нашу громадськість в напрямі потреби — Суспільної Служби яка повинна стави невід'ємною частиною нашого збірного зусилля на збереження української людини. Як бачимо — ділянка Суспільної опіки у нас, в наших громадах організаційно дуже занедбана й давно вже жде своєї розв'язки, тому треба щиро привітати почин Координаційної Ради Суспільної Служби, що вкінці приступила до практичного упорядкування і об'єднання спільної дії Суспільної Служби всіх наших організацій в поодиноких українських громадах. Запроектована спільна діяльність об'єднаної Суспільної Служби — це не творення ще одної організації, а тільки об'єднана співпраця всіх наших організацій, що займаються суспільною опікою під проводом Координаційної Ради Суспільної Служби, а на яку ждуть сотки занедбаних, забутих самітних, залишених самим собі й то таки тут серед нас, у наших громадах. Серед українців заплановано спопуляризувати добровільну службу „волонтіс" та притягнути до неї якнайширше коло наших людей, що своїми послугами причинялися б до користання нашими потребуючими людьми належною допомогою міських, стейтових чи федеральних установ, з якої через незнання досі не користають.

Розбудовуймо нашу Суспільну Службу на те, щоб можна було вповні допомагати нашим потребуючим людям, як теж уможливити їм користати з належної допомоги не тільки урядових установ, але й принагідних програм, як, наприклад, „Акція" і т. п., про що обширніше було інформовано „Свободі".

УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

славної Церкви провів архиєпископ Марко, а від імені Української Католицької Церкви о. д-р В. Гавліч. Головним промовцем на маніфестаційних зборах був сенатор Джеймс Боклі молодший, якого представила зібраним пані Марія Душник. Сенатор Боклі підкреслив важливість того роду маніфестації, яка відбувається якраз в час, коли йдуть намагання добитися порозуміння з СССР, не зважаючи на фактичний характер і цілі совєтського режиму. Він одночасно заявився за тим, щоб американський Уряд у своїх взаєминах з СССР ставив виразно питання пошанування прав людини в СССР. Коли ж йдеться про намагання СССР дістати для себе статус упривілейованої держави у торговельних відносинах з ЗСА, то сенатор Боклі заявився за додатком сенатора Генрі Джексона, на основі якого СССР може мати такий статус, але при передумові, що в СССР будуть шановані основні права людини, а в першій мірі буде право на вільну еміграцію з СССР. Крім сенатора Боклія на зборах ще промовляли президент УККА проф. Лев Добрянський, конгресмен Едвард Кач, стейтовий сенатор Ню Йорку, кандидат на посадника міста Ню Йорку Джон Марчі, голова Політичної Ради УККА та голова ООЧСУ проф. Іван Вовчук, представник ОДВУ і член ПУН ред. Ярослав Гайвас, представник організації Американці за Визволення Поневолених Народів д-р Валентина Калинник, голова Американських Приятелів АБН д-р Іван Дочеф. Збори апробували резолюції, які прочитала Тетяна Басняк. У резолюціях, між іншим, схвалюється повну підтримку додаткові сенатора Генрі Джексона та конгресменів Мілса і Ваніка, коли йдеться про статус упривілейованої держави для СССР, вимагаючи припинити всяку економічну допомогу Совєтському Союзові, враховуючи той факт, що СССР винен за систематичне порушування основних прав людини. Маніфестаційні збори закінчив молитвою подяки монсіньйор Валдимар Балкунас, президент Конференції Американців Центрально-Східньоевропейського походження. В часі зборів оркестра „Батурин" виконала декілька точок, а мистець Євген Курило рецитував поему Юрія Клена „Прокляті роки". Екзекутиву УККА на маніфестації репрезентували: президент проф. Лев Добрянський, екзекутивний директор мгр Іван Базарко та член Екзекутиви Лев Футала.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ МІСІЄЮ

По закінченні маніфестаційних зборів в Центральному парку демонстранти поновно зорганізувалися в похід, щоб перейти під будинок совєтської місії при ОН і влаштувати там демонстрацію. Поліція закрила район, де находиться совєтська місія, не допускаючи демонстрантів близько будинку, куди продісталася тільки невелика група дівчат, влаштувавши демонстрацію безпосередньо перед будинком. Все таки, демонстранти мали змогу звернути увагу численних глядачів на справу, ради якої відбувалася демонстрація. У цьому допоміжним був гучномовець, приміщений на авті, через який промовляв Аскольд Лозинський, з'ясовуючи мету демонстрації. Демонстрація закінчилася біля години 7 вечера. Інформацію про демонстрацію передала місцева телевізійна сітка, а кореспондент „Голосу Америки" зареєстрував перебіг маніфестації на магнетофонному записі для радіопередачі для слухачів в Україні.

БІЛЬШЕ ПРАВ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ В СССР

Американські чинники роблять заходи, щоб забезпечити для кореспондентів американських газет, радіо і телевізії кращі умови праці в СССР. В першій мірі американський уряд хоче дістати погодження совєтського уряду на видання для кореспондентів віз з правом на більшеразовий в'їзд і виїзд з СССР без окремих старань за візу на кожен окремий в'їзд і виїзд. Крім того заходи йдуть в тому напрямку, щоб кореспонденти могли вільно відвідувати т. зв. відкриті райони СССР, куди нормально впускають туристів. Досі кореспонденти обмежені радіюсом 25 миль від Москви.

ВСЕСВІТНІЙ ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНГРЕС

Софія, Болгарія. — „Наука, техніка, людина" — така є тема XV всесвітнього конгресу з філософії, який почався у Варні, Болгарія, 17 вересня. В працях конгресу беруть участь понад 3 тисячі вчених з 61 держави світу. Протягом шести днів учасники філософського форуму вислухають і обговорять близько 1000 доповідей і повідомлень, присвячених різним аспектам основної теми конгресу. Українські філософи з УССР беруть участь у цьому конгресі в складі всесоюзної делегації яку очолює віцепрезидент Академії наук СССР П. М. Федосєєв.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА МАЙГУТЯК, членка УНС Відд. 226 Т-ва ім. Лесі Українки в Денвер, Коло., померла 29 серпня 1973 р. на 63 р. ж. Нар. в с. Літені, пов. Дрогобич і стала членкою УНС в 1951 р. Залишила в смутку мужа Володимира, синів: Ігора і Святослава, 3 внуків і брата Володимира. Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

Розшуки

АНДРІЙ ГАВРИЛЯК пошукує свого сусіда ГРАБАН-а родом з Ропяниі, пов. Красно, за яким шукає його колєга Іван Пилявський зі Львова. Якщо б хтось про нього знав, або він сам, прошу писати до
Andrij Hawrylak
30-48 85th Street
Jackson Hts., N.Y. 11370
або тел. (212) HA 6-5535
Правдоподібно останньо перебував в Ню Джерзі.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
.... Zip Code ......

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — $3.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00
за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $4.75

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ТАРЗАН, Ч. 6999. Тарзан взиває помочі

Що трапилося, Тарзане?
Я поясню за хвилину, Найомі! Капрале Джові, прошу получити мене з генералом Ітсом у Момбузі!
Так є!
Це дуже добра думка, Тарзане! Ми візьмемось за це зразу... Вживаючи артилерію та хемічні засоби, ми повинні виконати твоє замовлення!
Кілька годин пізніше...
...Я став військовим пілотом із багатьох причин. — Але ця перевищає все!